

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

בלבלו אותנו עם אור / הרב דוד גבירצמן והרב יוני לביא בטורים מיוחדים לחנוכה

פקודות מטכ"ל חלומיות / פרץ איינהורן

למה יש כל כך הרבה כלכלנים יהודים? / הרב זקס

הסריג חיכה לי / הדסה סאסי

אני בחושך, הנר הוא מעלית / צבי יחזקאלי

הסדרנית פרצה בבכי / משה שילת בהארות מיי"ט כסלו

הנה ברוש, לבדו מול אש ומים. הנה ברוש, לבדו עד השמיים

אחר מיטתו של הרב שטיינמן סיפורים מופלאים ומאמר דעה / הרב דורון אגסי והרב אברהם וסרמן

בראיון חנוכה בלעדי ל'קרוב אליך'

אריאל זילבר

צילום: אורי דומני



דירות גן
החל מ-1,250,000 ₪



דירות ענקיות
החל מ-1,070,000 ₪



קביעת עתים לתורה. בלי פשרות.

נאות נריה הוא פרויקט חדש של דירות ענקיות, מיזם שלא מתפשר על איכות. למשפחות שרוצות יישוב תורני, שלא מתבייש שהוא כזה.

אל תתפשרו. בואו לנאות נריה.

חייגו עכשיו
02-995-0997

או חפשו בגוגל: **נריה**



הריזהב



בית "הלכה למיכה" מציג:

הלימוד היומי שלך אצלך בווטסאפ!

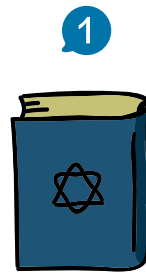


שמירת הלשון

להצטרפות:

052-4650828

058-5859910



תנ"ך

להצטרפות:

050-6500302

050-5065735



הלכות שבת

להצטרפות:

053-7173667

053-6665669



ליקוטי מוהר"ן

להצטרפות:

058-5807090

050-9616666



תניא

להצטרפות:

052-2566926

058-4930921

הלימוד יחל בנר שמיני של חנוכה

"הלכה למיכה" הינו מיזם לימוד יומי בווטסאפ בכתב ובשמע לע"נ מיכה אליעזר קירשנבוים ז"ל בן יחזקאל נפתלי ותמר. למעוניינים להצטרף, נא לשלוח דרך הווטסאפ בקשת הצטרפות לפרויקט הרצוי ולשמור את המספר באנשי הקשר שלכם.

הלימוד היומי נשלח דרך רשימת תפוצה ולא דרך קבוצה!!!

בס"ד



אולפנת בני עקיבא
אורות מודיעין
"כלת פרס החינוך הארצי"
את האור מדליקים מחדש - באהבה ובאמונה!

בנות ו' היקרות והורים יקרים,
ברוכים הבאים למשפחת האולפנה!
"אור האלקים איננו מתגלה כי אם בחובל המלכה" (מאמרי הראי"ה)

שמחנו לפגוש אתכם
בערב ההסברה
 שהתקיים ביום שני כ"ג כסלו |
11.12.17

לקביעת ראיונות והיכרות
אישית - אנא הכנסו לאתר
האולפנה
החל מיום ראשון כ"ז טבת | 14.1.18
 (כל ראיון יארך כעשר דקות)
 לתיאום מועד הראיון מלאו את הפרטים
 באתר האולפנה www.orotmodiin.co.il



שימו לב:
הרישום בעירייה
 החל מ-א' שבט 17.1
 ועד כ"א שבט 6.2
 באתר העירייה www.modiin.mun.il

באהבה ובאמונה, משפחת האולפנה

לבירורים נוספים ניתן לפנות אל:

מיכל מולכו michalm.ortm@gmail.com
 מיכל גילמור michalgilmour@gmail.com

לי-נס נגר ulpenamodiin@gmail.com
 שלי דויטש kobi.deutsch@gmail.com

 **חפשו אותנו ב-**
www.orotmodiin.co.il

נחל צלמון 21 מודיעין | טלפון: 08-9702312
 פקס: 08-9701036 | דוא"ל: ulpenamodiin@gmail.com

פך השמן שלי. משהו שאני יכולה לדעת שהוא שם. והוא טהור. ואף אחד לא יצליח לגעת בו. מה זה?



2.

הכוח הגרעיני

עידית שלו

פח השמן בשבילי מסמן את מרחב התיקון שיש בכל אחד, הוא מרחב בו יש כוח מקורי ממנו תמיד אפשר לתקן והוא השמור רק לבעליו, אין לאף אחד רשות לחדור אליו.

לכל אדם יש את השדה האישי שלו, המרחב שבו הוא חי, מתפתח ומתקיים. במרחב התודעתי שלו הוא מנביט הבנות שהולכות וגדלות, מצמיח את עצמו. לכל אדם יש את תפקידו בעולם, את ענייניו ומה ששייך לו. אנחנו מכירות היטב כמה זה לא פשוט כשמישהו נכנס לשדה האישי שלנו ורומס ברגל גסה את שתילי ההשתדלות והכוונות הטובות שלנו. מטמא את פח השמן האישי שלנו, במרחב הפנימי שבו אנו עובדות על עצמנו עקב בצד אגודל.

כמה לא פשוט כשמעבירים עלינו ביקורת, כשמנסים לשנות אותנו, כשמוכחים אותנו דווקא במקום שבו היינו צריכות רגישות ועדינות. חדירה לשדה שלנו בלי רשות מחלישה אותנו, פורצת את מעטפת הכוח הגרעיני שממנו אנחנו מנסות לתקן. ואם כך, ודאי שאנחנו רוצות שלא להתערב בשדה של מישהו אחר, במיוחד של הקרובים לנו ביותר. "ואין לנו רשות להשתמש בהם" נאמר לנו על נרות החנוכה - חג החינוך. השמן בתכונתו הבלתי-מתערבבת לא במקרה מייצג מלכות, כל אחד והמלכות שלו. השמן מזכיר לנו את גבול ההתערבות במרחב ההתפתחותי של אחרים ואפילו של ילדינו. כאימהות לרוב אנו מעורבות ובניסיון שלנו לתקן את ילדינו אנו בעצם משרתות את הכמיהה הילדית שלנו לשלמות, לאישור ולהכרה.

תיקון הוא לאפשר לכל אחד את העבודה בשדה שלו, וראוי לו לגלות בו את כוחותיו. כולנו בהתפתחות, וכל אחד דואג להתפתחות של עצמו, שבה הוא מתקדם בקצב האישי שלו. חינוך הוא לא כשאנחנו "משתמשות" בילדים, בבעל ובכל הסובב כדי להתחזק דרכם, כשהיסרון שלהם מעיד עלינו - זה ערוב, זו חדירה למרחב התיקון שלהם, לפח השמן הטהור שלהם. הרצון לתקן נובע מהתבייתות על החיסרון של השני והדחף לשנותו. לעומת זאת, היכולת לחנך מתאפשרת רק כשאנו מקבלות את האדם מולנו כפי שהוא. חינוך הוא לתת תנאים לטיפוח הטוב אצל הזולת, לחבור אל האור שבו ולכנות תודעה סומכת על תנועת התפשטות הטוב. **קבנת האדם מולנו מבלי להשתלט עליו וענ תיקונו, משתקפת בנו ביתר קלות דווקא כשאנחנו ניצבות מול הנרות עם רגש עמוק כלפי האור ההולך ומתרבה באיטיות.** תנועת ההוספה, הענווה והעדינה מעוררת תנועת חיים מחוננת ומחנכת.



1.

מעל לפסיכולוגיה

ציפי קולטניוק

כמו החשמנואים שחיפשו פך שמן טהור בבית המקדש, כך גם אני חיפשתי במשך שנים פך קטן, חיפשתי את המקור שיתן לי ביטחון ותחושת ערך. נעתי שוב ושוב בין קצוות, בין אפסיות וחוסר ערך לתחושת גאווה מדומה וחיפשתי את המקום המאוזן והבטוח שיאפשר לי להרגיש שלימה ושמחה במי שאני, שיתן לי כוח פנימי. הייתי כמו אותו יהודי שנסע לפראג לחפש את האוצר מתחת לגשר ובסוף מצא אותו בחצר שלו, במקרה שלי, בתורת החסידות אליה נולדתי ובה גדלתי.



במשך שנים חיפשתי את השמן בתורות המודעות העצמית למיניהן, מצאתי מדי פעם פכים קטנים, אבל לא טהורים. הם הדליקו והאירו אותי לרגעים ושוב חזרתי לאותה הנקודה. כתוב "חכמה בגויים תאמין" ואכן בספרי

המודעות מצאתי מנטרות, רעיונות עמוקים, תרגילים מעניינים, הייתה שם חכמה אבל לא היה שם טהור, זה לא הצליח להאיר אותי לאורך זמן. התחלתי ללמוד חסידות לעומק ומצאתי את פך השמן הטהור שחיפשתי שנים. את ההבנה שאני נשמה אלוקית, שיש בתוכי חלק א-לוה ממעל ממש, ערך פנימי אינסופי שתמיד נמצא שם ולא מושפע משום דבר חיצוני. וכמו השמן שאף פעם לא מתערבב ותמיד נשאר נאמן לעצמו, כך גם הנשמה שלנו ייחודית ולא מבקשת להידמות לאף אחד, אלא למלא את השליחות ולהביא את האור המיוחד שלה לעולם.

פך השמן הטהור הספיק באופן ניסי לשמונה ימים, נס על טבעי לשמונה ימים שהם מעל הטבע, מעל השבע, וכך גם הנשמה האלוקית מעלה אותנו על נס, מרימה אותנו גבוה גבוה, מעל מגבלות המציאות ומגבלות היכולת שלנו, מעל כל הקשיים והחסרונות שאנחנו רואים בעצמנו. בניגוד לתהליכים נפשיים ארוכים, ההתבוננות בעובדה שיש בתוכנו נשמה אלוקית והחיבור אליה ממלאים אותנו בבת אחת בכוח, באור ובשמחה, כמו סוללה שמטעינה במהירות ל-100%, ומעניקים לנו משקפיים רוחניות ורודות להסתכל על עצמנו ועל המציאות. יש בתוכי נשמה אלוקית, אתה נפחתה בי. ולא משנה מה קורה סביבי, הערך שלי אינסופי.

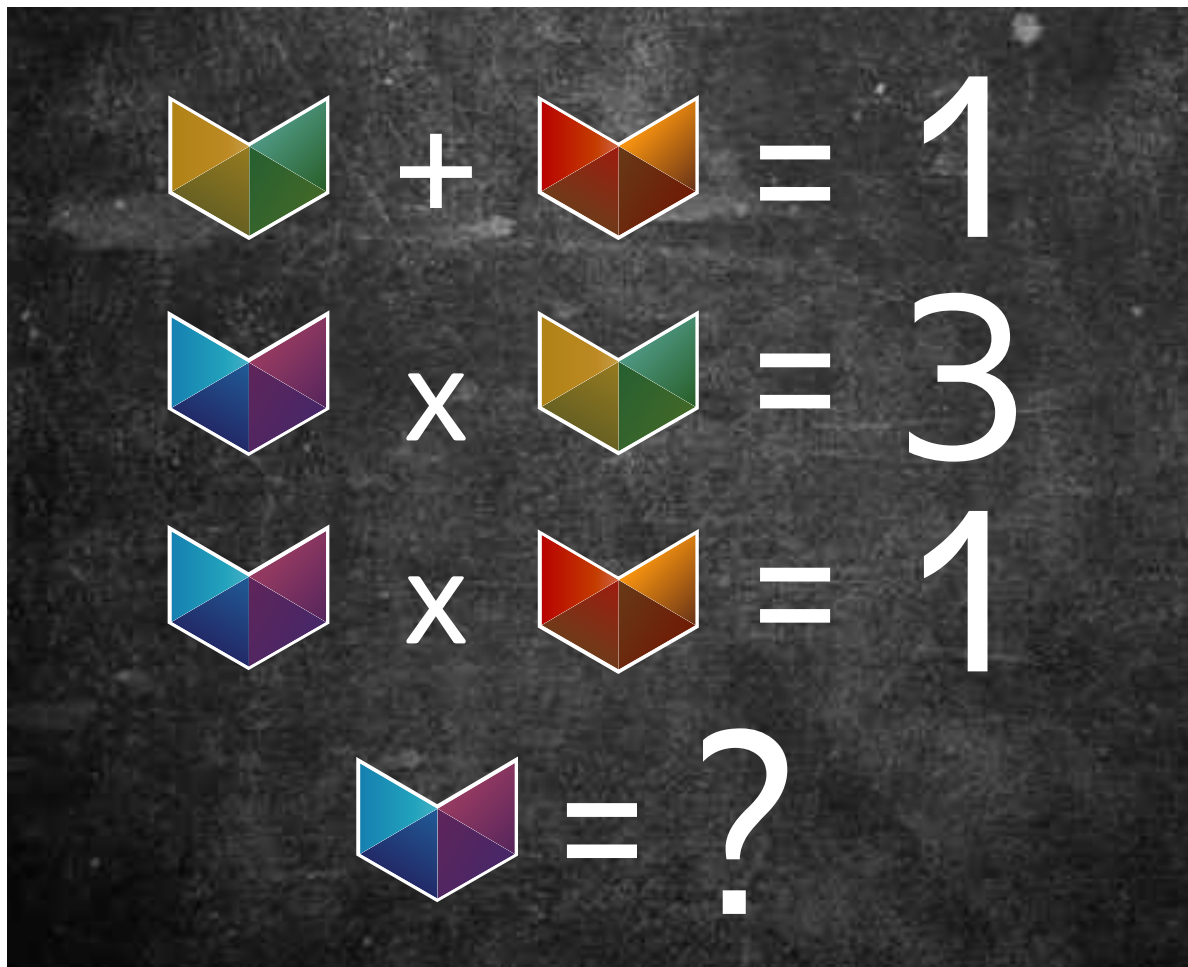
מ | ה | פ | כ | ה | !

מהיום ניתן להשיג את קרוב אליך בכל יישוב ובכל עיר ללא הגבלה ב-18 ש"ח לחודש בלבד, תקבלו חבילה של עשרה עלונים עד הבית!

שלחו הודעה ל 052-4061065 או מייל ל Info@qarov.org



קלמנוביץ הקדים ולקח את האחרון?



פתרת? מקומך איתנו!

יום פתוח

1.18

קמפוס טל

רח' בית הדפוס 6, גבעת שאול, ירושלים

קמפוס לב

רח' הועד הלאומי 21, גבעת מרדכי, ירושלים

שעה 16:30

- ▼ **תואר ראשון** הנדסת אלקטרו-אופטיקה | הנדסת חשמל ואלקטרוניקה | הנדסת תוכנה | הנדסת מערכות תקשורת | הנדסת תעשייה וניהול | מדעי המחשב | חשבונאות ומערכות חידע | מנהל עסקים | ביו - אינפורמטיקה | סיעוד
- ▼ **תואר שני** מנהל עסקים M.B.A | פיסיקה/הנדסת אלקטרו-אופטיקה *M.Sc | סיעוד *M.S.N
- ▼ **מכינה לאקדמיה** מתעניין בעתודה? הצטרף לקבוצה "אחרי לעתודה" בפייסבוק



מנהיגות. ערכים. טכנולוגיה.

-  מערך מלגות רחב
-  אחוזו השמה גבוה
-  רמת לימודים גבוהה
-  מסלול בית מדרש / מדרשה
-  ימי לימוד מרוכזים
-  מבחן תיל או פסיכומטרי

www.jct.ac.il | 1-700-50-32-32

מי אתה? מה המטרות שלך? חנוכה הוא הנקודה שבה כל אחד יכול להתחיל, אין למטה מזה ואין אור יותר מעודד מזה כי הוא בא בתוך החושך, שניה לפני הייאוש.

נתחיל בנר

חשבון הדמיון ידוע לכל אחד מאיתנו, רק צריך להתעניין.

ואז רבנו אומר שזו תהיה מלחמה, אבל היא שווה. היא מלחמת קיום, באמת שלה היא מלחמת אין ברירה. הרי אנחנו לא רוצים וגם לא יכולים לחיות רק בדמיון. הנר הוא הדרך שלי לעלות אל השכל. אל השכל העליון. מה עושים עם הנר שנדלק שם? קודם כל פרופורציה. הדמיון גדול, הנר קטן. אבל הכוח שלו הוא להזכיר לי שזה לא האמת. הנר הוא האמת, הנשמה שלי היא האמת ובעל הבית שלה הוא האמת. משם אני מתחיל, מהכי למטה. להדליק זה להיזכר. להדליק זה לומר שסדר העדיפויות הוא נר ורק אחריו המציאות.

מציאות בלי נר זה רק חושך. נר בלי מציאות לא יאיר. נר בתוך המציאות זה לחנוך את כוח האור ולהתחיל מהתחלה, מהצד של האמת. ואז יהיו עוד הרבה נרות שיצטרפו ויחזקו בעלייה.

כל זה מנר אחד? כן. נר זה כל הסיפור של המהפך ושל ההתחלה. הוא דולק תמיד, רק צריך להשתמש בו.

כל הזמן הזה הנר דולק, אני מסתכל עליו ומחליט מה אני חונך. מה להתחדש. מה מתחילים מהתחלה. מה הדמיון ומה האמת. נר אחד שהוא סיפור של עם ואדם ולב ונשמה, בעצם של הכל. אהה, נכון בגלל זה החג הוא של כוונות...!

חנוכה הוא אור שמגיע במקום הכי חשוך שלך בתחילת השנה. בחורף. בקטנות. ביום הקצר בלי השמש. שם אתה עומד רק עם נר אחד שבעצם אומר לך: תחנוך. תעשה חנוכה לעצמך. מי אתה? מה המטרות שלך? חנוכה הוא הנקודה שבה כל אחד יכול להתחיל, אין למטה מזה ואין אור יותר מעודד מזה כי הוא בא בתוך החושך, שניה לפני הייאוש.

הנר הראשון, אומר רבי נחמן, קיים בכל הימים. בעצם כל שאר הנרות משתתפים בחגיגה של נר אחד, שהוא בעצם אתה. "שְׁצַרְךָ כָּל אֶדָם לְהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַמְדָּמָה, שֶׁהוּא כֹחַ הַבְּהִמְיּוּת, שֶׁהֵם הַתְּאוּוֹת בְּלֶם, וְלַעֲלוֹת אֶל הַשִּׁכְלָה... וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַתְחִיל בְּעִבּוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי אִם לְפִישׁ לוֹ מִתְחִלָּה מִלְחָמָה לְשִׁבֵּר כֹּחַ הַמְדָּמָה אֲזַי מִתְחִילִין לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה, דְּהֵינּוּ שׁוֹזְכִין לַעֲלוֹת אֶל הַשִּׁכְלָה... שֶׁהוּא נֵר רֵאשׁוֹן שֶׁל חֲנֻכָּה, וְאַחַר כֵּן כָּל מָה שֶׁשִּׁכְלוּ מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם".

זה מהפכני. הנר הוא מעלית. אני בחושך, אני בדמיונות, זכיתי להבין את זה, המציאות לא משאירה לי ספק. יש תחנת עצירה שאפשר לעצור בה ולהתחיל לחנוך את כל החושים והרגשות מחדש כדי לקלוט את זה. אז פשוט לשאול, אולי אני מדומיין? אולי אני בסרט? איך אצא מזה? עצם השאלה אם אני מדומיין היא היציאה מהדמיון. לשאול ולהתבונן בנר. כמה אור אני חי, כמה אש חיצונית אני חי?



תורתא

צני יחזקאני

להבה קטנה של הנר הראשון תופסת את המבט. כמה פשוט ככה עמוק. תנסו לבהות בלהבה קטנה שמוציאה כל כך הרבה חום בנקודה אחת ופי כמה אור אל תוך החלל. אני מסתכל על הנרות כפי שהאור יכנס פנימה ומתחילות מחשבות. מחשבות אל מול הנר. זה רק אני מרגיש את זה או בעצם זה של כוונות?

חנוכה הוא מסוג החגים שאתה לא יכול לפספס אם אתה צועד ברחוב, ולא משנה באיזה רחוב. יכול להיות שאת השבת מרגישים פחות בתל אביב ויותר בירושלים וכך גם את פסח, אבל את חנוכה ואת פורים רואים בחוץ. האור שלהם כל כך גדול ומגיע לכל אחד, בנקודה החשוכה שלו. כולם ממש רוצים חלק באור הזה. מה בסך הכל יש כאן, נרות? נרות? הרי בכל יום שיש מדליקים נרות, מה החידוש?

איזה כוח פנימי של התלהבות יש באותה להבה של הנר שהתעמעם. חיפשתי שמן חדש לנר השמן של הנשמה. רוב העולם חי את המציאות החיצונית, ורק מעטים מול רבים חיים רק נשמה רוחנית ותורה. איפה אני על הסקלה, איפה אתם? אנחנו?

הנר ממשיך לדלוך, הנר הוא התקווה, הוא בעצם לא כבה אף פעם. זה החידוש של יהודי בעולם. הנר ישנו, העניין הוא אם אתה מתחמם ומואר ממנו או פשוט לא רואה אותו ולוקח את החום לריצה החוצה.

ניחוח של פעם



מכתבי רבי יוסף יצחק שניאורסון

המרגל החסידי בצבא נפוליאון

כשהקיסר נפוליון התפרץ לחדר...

בעת מלחמת נפוליון היה החסיד ר' משה מהנמצאים במפקדה הגנרלית הצרפתית, שכן הוא היה מלומד ומדבר בשפות אשכנזי [גרמנית], רוסי, פולנית וצרפתית, והיה חכם גדול, ובחר בו רבנו הזקן להתחבר אל פקיד הצרפתים עד שיקבלו אותו במשרה, וכל אשר ידע יודיע בסוד גמור לפקיד חיל רוסי, וכעבור משך זמן מצא חן בעיני הפקידים הראשיים וידע כל מסתוריהם. ר' משה הציל את אוצר מכשירי המלחמה בוויילנה שלא יחרב כמו שנחרב אוצר מכשירי המלחמה בשווייציאן, בכך שגילה לפקיד האוצר להציב משמרת נכונה, ואלה שרצו להצית את בית האוצר נתפסו בכף.

"ומי הוא האיש הנכרי העומד פה?" וברגע קרב אלי ויאמר בצרפתית "אתה מרגל רוסי!"

ויאמר אלהם מרגלים אתם

(מקץ מב)

"האלף של חסידות"

החסיד הנודע ר' משה מייזליש מוויילנה - היה זעירא דמן חבריא תלמידי רבנו הזקן - אמר לגאון החסיד המפורסם ר' יצחק אייזיק הלוי מהומיל: "האלף של חסידות הצילה אותי ממוות ממש".

"הרבי - אומר ר' משה לר' יצחק אייזיק - לימד אותנו שהאלף של חסידות היא לנצל את [התכונות] הטבעיות בעבודה, ושראשית העבודה תהיה לנצל את טבע הכוחות, כמו למשל הטבע של מוח שליט על הלב.

"אופן עבודה זו - אומר ר' משה - אמר לנו הרבי שהתחלת העבודה צריכה להיות בדרך רגילות, להרגיל את עצמו, וכשהשם יתברך עוזר ומתלמד את האלף של חסידות בניצול הטבעיות בעבודה - מתקדמים הלאה".

"פעם - סיפר ר' משה - ישבו פקידי הנהלת הצבא הצרפתי והתווכחו באופן הילוך הצבא וסידור האגפים במערכת הקרב. המפות היו פרושות על הרצפה ופקידים גבוהים מעיינים בדרכים ובנתיבות, ועוד לא באו לידי החלטה. ועל יום המחרת, לא יאוחר ממחרתיים, הוגבל יום קרב סביבות העיר וילנה והזמן קצר מאוד.

"עוד הפקידים מתווכחים ופתאום נפתחה הדלת בכוח רב עד כי גם שומר הפתח מבפנים נבהל וחפץ לירות באקדחו, כי מדחיפות פתיחת הדלת חשבו כולם כי צבא האויב התפרץ לקחת את המפקדה הגנרלית בשבי.

"אך כרגע נראו פני הקיסר נפוליון שנכנס במרוצה ודיבר בפנים זועפות ובקול רעם ורוגז, האם כבר ניתנה הפקודה בסידור האגפים ובהערכת הקרב.

"ומי הוא האיש הנכרי" - מראה עלי, מספר ר' משה - 'העומד פה?', וברגע קרב אלי ויאמר בצרפתית 'אתה מרגל רוסי!', ויניח ידו על לבי להרגיש אם לבי מתרגש כנתפס בכף, ואז עמדה לי האלף של חסידות להניצל ממוות, ובשפה ברורה עניתי שמעלת פקידי הקיסר הצרפתי לקחוני למליץ באשר הנני בקי בלשונות הדרושות למו למשמרת כהונתם".

(על פי אגרות קודש חלק ג עמ' שיג-שיד)

מכון הניג קובע: הכל מתחיל מהבטן

חולשה
גזים
נצירות השמנה
צרכת
גרד



כולסטרול
הליקובקטר
קנדידה
מעיי רגיז
פטרית
סכרת סוג 2
דלקות
אנמיה
לחץ נפשי
בעיות קשב
מחלות עור

מחקרים הוכיחו שמערכת העיכול היא הגורם המרכזי והמשפיע ביותר על מצבנו הבריאותי. לפני שמטפלים בגוף בתרופות, כדורים, משחות, תוספי-מזון ושינויי תזונה, עלינו להבין את מקור הבעיה. צוות מכון הניג יבצע עבורכם אבחון עמוק ומקיף, ימצא את השורש האמיתי של הבעיה ויתאים לכם טיפול מקצועי וליווי אישי.



הניג - אבחון גוף-נפש מקצועי | שטיפת מעיים | טיפול רגשי | חנות טבע ייחודית
מתאים לגברים, נשים וילדים. מסילת ישרים 7, ירושלים. www.henig.co.il

לקביעת תור לאבחון התקשרו עכשיו: 02-3760101

להיות שמש

הרב יוני לביא

להיות יהודי זה להיות שמש. זה לדעת שיש לך תפקיד ייחודי בעולם, ואם לא תעשה אותו - אין מי שיעשה אותו במקומך. זה לזכור כל הזמן שיש בך אור כל כך נפלא שאתה פשוט לא מסוגל לשמור אותו רק לעצמך. זה להבין שיש בך אש שאם תחלוק אותה עם אחרים - הנר שלך לא יחסר במאומה, אבל האור שבעולם יוכפל ויתרבה.

להיות יהודי זה להיות שמש. אחד כזה שמוכן להיאבק בחושך, בקור וברוחות המנשבות, ומאמין בכל לבו שגם שם אפשר להדליק אור גדול, ואדרבה - אור שדולק באפלה משמעותי הרבה יותר ונראה למרחקים.

להיות מורה זה להיות שמש. זה להתעסק כל הזמן בלהדליק אחרים, בלי לבזבז שניה על שאלות כמו - 'מה יוצא לי מזה?!' ו'יודעים להעריך את ההשקעה שלי?!'

להיות מורה זה להיות שמש. זה לחפש דרכים חדשות ויצירתיות להעביר את האש שלך הלאה ולהזכיר לעצמך ברגעי הקושי שגם השוכב הקטן שימשגע' אותך כרגע מסוגל להפוך יום אחד לנר יפהפה שידליק בעצמו הרבה אחרים.

להיות מורה זה להיות שמש. זה לדעת שאם הנר שלפניך לא נדלק בפעם הראשונה כנראה הפתילה שלו הסתככה קצת ושקעה בשעווה אבל היא לא נעלמה! היא עדיין מסתתרת שם בפנים ומתחננת שיגאלו אותה. אם רק תתאזר בסבלנות ותמשיך לחמם ולהאיר אותה השעווה תימס והיא תבער בגוון יפה וייחודי שכמותו לא נראה עוד מעולם.

להיות הורה זה להיות שמש. זה להאמין שבתוך כל ילד יש פך קטן של שמן, טהור וצלול שאותו לא ניתן לעולם לטמא. זה לדעת שגם אם כרגע העיניים כבויות והראש מורכן אם תתקרב אליו והפתילה שלך תלטף בעדינות את שלו - משהו מהאור והחום שלך בהכרח יידבק בו והנר הדומם והקר שנדמה היה שלא ידלוק אפילו יום אחד - יצליח לבעור ימים שלמים.

להיות הורה זה להיות שמש. זה להיות מוכן לוותר לפעמים על נוחות והנאה ולהסכים להתכופף אל מישוהו כדי להדליק אותו, אבל אז לגלות שבזכות זה אתה עצמך - נמצא במקום גבוה הרבה יותר.

בעולם שלנו מסתובבים הרבה נרות. ביניהם לא מעט גפרורים - כאלו שבווערים לשניה ומיד כבים ביניהם לפיידים - שמושכים תשומת לב ועושים רעש, אבל מי שקצת מתקרב אליהם - נכוה וגם אינספור נרות סתמיים שדולקים שנים לעצמם מבלי לשאול אפילו פעם אחת: "עבור מי?" ו"לשם מה?" אבל העולם זקוק כמו אוויר לנשימה לנרות מסוג אחר. כאלו שבאמונה, במסירות ובענווה יסכימו לומר "הנני".
להיות שמש.
האם אתה מוכן להיות כזה?

משתשקע החמה

אדם פז

אדם מוצא את עצמו באוטובוס של לילה בנגב. מצדדיו אנשים מותשים, מעליו דובות גדולות, מלפניו - כביש עם 3 ספרות שמוביל למקום שהוא מעולם לא היה בו.

עשתונות היא מילה שאתה לא שומע בישיבה. רק כשאתה מאבד אותם המילה מקבלת פתאום צורה, צבע, ריח. גם המילים שפיות וחיים. גם אהבה. אדם חושב, אתה מאבד את כל מה שאתה חושב שאתה מכיר ואז אתה מגלה שהפרי האסור של עץ הדעת היה הכי קרוב לאלוקים שהגעית. אף פעם לא הכרת אותו באמת.

והנה, הגיעה תקופה בה הימים מתקצרים והעולם הזה נהיה דומה יותר ויותר ללילה: האדמה יבשה והשמיים מתכת אדומה. מביט אדם במרחבי האניסוף הגלקטיים ומתפלל מכרוץ מהמושב הצמוד לחלון - אוי לי, שמא בשביל שסרחת עולם חשך בעדי? שמא חוזר העולם לתוהו ובוהו? שמא גזירה היא עליי לאבד את כל המוכר לי ולהתחיל מחדש בכל סוף שנה? שמא החורף שחותר את עונות השנה כוחו לא רק בגשמי, כי אם בקדרותו? ואולי זוהי מיתה שנקנסה עליי! הנה, אולי אני מת כבר ורוטינת החיים מניעה אותי בעל כורחי!

עמד וישב ח' דקות בתענית ובתפילה. כל דקה כמו נצח. תענית מאסמסים, תענית משמיעת מוזיקה, תענית מתהלים כים, וכן, גם הבטן קרקרה את עצמה כמו נושאת בעול רוחני שגדול ממנה.

מעניין אם זהו קיצם של החיים כמו שהכרתי אותם, הוא תוהו. מעניין אם הנהג יודע שחצי אוטובוס רדומים, ולא מעייפות, שאם עייפות הייתה קנה מידה להירדמות היה הנהג נרדם בראשונה והיינו קורסים לתוך תהום גם במציאות.

הרהורי תשובה. מה יש לי עכשיו ביד? נטמאו כל השמנים. נשמטה הקרקע המוצקה מתחת לרגליו. זיכרונות מגן העדן. אסור להיקשר יותר לדברים מהעולם החיצון. אסור להקשיב לנחש, גם כשהוא מציע לך את הדבר שאתה הכי צריך. בסוף השנה מגיע אלוקים ושובר את כל העגלים מזהב, והעם יושב לו ובוכה בבדידותו.

ומן החושך מתחדש האור. בכניסה לנגב, יישוב יהודי למרגלות ההר העשן. אדם מביט במשפחה שמדליקה נרות חנוכה על אדן החלון, וחושב שאולי הם פשוט לא יודעים שאין היום קן משפחתי. אין ולא אמור להיות. אסור להיקשר לדברים מהעולם החיצון.

ופתאום ברק בשמיים. אור בוהק, לשנייה אחת. תקופת טבת! הוא מטיח ידו בקרקפתו. חנוכה! וכיצד שכחתי זאת? ישנו כד אחד קטן של שמן שלא נגעה בו יד יוונית! ישנו אור גנוז בנרות שאסור ליהנות ממנו אלא לראותו בלבד! הוא צהל, ישנו אור גנוז!

ואחריו, הרעם הנורא, מתגלגל ומשבר עננים. ואלמלא היו עננים, היה את מה לשבר? אדם מתרחב: אלא כך הוא מנהגו של עולם - יורד תחילה החושך ואחר כך האור! יורד החושך כדי שיביהיק רק האור! שלא נתבונן בפירות הגן ונחפש במיץ הטבעי הסחוט את נחמת האלוקים. שלא נביט במכוני התפלה טורקיים ונאמר "מים! מים!". ככה, אותנטי. מכבים את האור ורואים מה נשאר דולק.

בעוד תחנה, כשיגיע לתחנה הסופית, ח' דקות של תענית יהפכו עצמם לח' ימים טובים. חטא דק של חרב שמחתכת בשערי גן עדן, על גבול שני עולמות - יהפוך עצמו לחוטים דקים של מים שמקשרים בין השמיים ובין הארץ.

(כסלו תשע"א, בעקבות מסכת עבודה זרה דף ח' ע"א).

בלבלו אותנו עם אור

הרב דוד גבירצמן

אנחנו תקועים בקטע היסטורי מוזר.

מצד אחד התחזקות רוחנית בהיקפים מדהימים, האמונה פופולרית יותר מתמיד, כבוד להיות אדם מאמין. מצד שני כל כך הרבה בלבולים ושאלות, אדם הולך לישון וקם בבוקר עם אמונה שקפאה כמעט למוות.

יש כל כך הרבה סיפורי השגחה וניסים, וכל כך הרבה שאלות וחורים שחורים. המון תורה ויותר מדי חכמות ומידע. אנדרלמוסיה מחשבתית ופתיחות מעודדת, הרבה חוץ ופחות מדי פנים. ואז מגיע חנוכה ואומרים לנו ללכת לחלון ולספר לכולם על הניסים ועל הנפלאות. למה בעצם?

תנו קודם להסתדר עם עצמי. לגייס אמונה ולהיות בטוח, להרגיש מלא ולסתום את החורים שמתמלאים כל הזמן בהבל וריק.

לחנוכה יש מיקום לא שגרתי. הוא יושב על הפתח, בין הבית לחוץ, בין "איש וביתו" ל"רגל מן השוק". על קו התפר בין רשות היחיד לרשות הרבים דולק לו נר החנוכה ומבעיר את אור האמונה.

מעיקר הדין חיוב נר חנוכה קשור לבית - נר איש וביתו. האמונה היא נר שדולק נהדר כשיש לו בית, ומתוך הבית מאיר הנר היטב גם בחוץ. אבל מחוץ לבית, אי אפשר להדליק. ולפני שנבין את זה, בואו נדבר רגע על משהו אחר.

אנחנו שומעים מדי פעם שאלות וקושיות על הנהגת ה': למה קרה שם מה שקרה, ואיך זה שיש כל כך הרבה רע בעולם. למה יש סבל ועוני, ומתי ייגמר כל הצער? השאלות גונבות לנו את האמונה, אנחנו רוצים להאמין, אזהבים את האמונה, אבל לפעמים כאילו משהו לא מרשה שנאמין, הוא תולש מהיד שלנו את האמונה ותוקע לנו בפרצוף שאלה חמורת סבר שדורשת הסבר, ועד שלא יהיה הסבר מניח דעת, הוא לא יסכים שנאמין, וזהו.

כמה אנשים מסתובבים ברחוב, בבית הכנסת, בשכונה ובמכולת ויש להם שאלות שכל החיים לא יספיקו כדי לענות עליהן. השאלות טובות אבל החיים ממשיכים להיות חמוצים, מפחידים ומבוגרים מדי.

מה עושים? מנסים לענות תשובות, אבל אין, כי כל כך הרבה דברים עדיין לא מסתדרים.

אולי הבעיה היא לא בשאלות אלא במקור התשובות. כשאתה מנסה להסביר את האמונה מבחוץ, זה כמו לנסות להתניע אוטו כשיושבים על מכסה המנוע. אמונה אפשר להדליק רק מבפנים. מה הכוונה מבפנים? מתוך משהו אמיתי שעובר עליך. עליך דווקא ולא על השכנ שלך. עליך ולא על הסבא-רבה שלך, עליך ולא על ההוא שמספרים עליו בעיתון.

לכל יהודי יש אמונה מספיק חזקה כדי לעמוד מול כל העולם, השאלה היא האם הוא יודע איפה לחפש את האמונה שלו.

האמונה לא נמצאת אצל אף אחד חוץ ממך. אם תסכים להיכנס

לבית שלך, להתבונן בחיים שלך, להישיר מבט על עצמך, תזהה מהר מאוד את האמונה - היא שם, ביחד עם ההשגחה וכל הניסים והנפלאות.

רוב השאלות והקושיות שיש לנו על ה', מקורן באירועים שצפינו בהם מבחוץ - דברים שקרו לאנשים אחרים, במקומות אחרים, בזמנים שונים, אירועים שמתרחשים מסביב ושמענו עליהם מכלי שני ושלישי. במציאות האישית שלנו, אנחנו יודעים טוב מאוד עד כמה אנחנו מושגחים ומוקפים בניסים.

נר האמונה דולק רק בפרספקטיבה של ארבע קירות, גג ורצפה. בחוץ הוא עלול להאבד. בתוך הבית - בהקשר לחיים שלך, לדברים שנוגעים אליך באמת, מי כמוך יודע שיש אמונה.

אנחנו דור שטוף פרהסיה. ידע נוטף מהקירות, מידע זורם באוויר יותר מחמצן, חדשות מכל העולם מזורמות אלינו במהירות גבוהה ממהירות החשיבה, אי אפשר להתמודד עם זה. לא צריכים להתמודד עם זה. אתה לא אלוקים.

אבל זה בדיוק מה שיוון ניסו לעשות לנו - לבלבל אותנו עם אור.

חז"ל כינו את מלכות יוון הרשעה "חושך", דווקא את החברה הנאורים האלה הם תיארו כמכת חושך? כן, כי הם החשיכו עיניהם של ישראל. לא משנה כמה נאורות הביאה חכמת יוון, את העיניים היהודיות היא החשיכה.

האור היהודי בא מבפנים, מתוך גלגל העין של המאמין. היווני מסנוור את העיניים עם חכמות ורעיונות ושאלות - מבחוץ, יש לו המון מידע ונתונים, אבל להישיר מבט על עצמו ולשאול, מי מחזיק אותי? איך הגעתי עד הלום? את זה הוא לא מוכן לברר.

היהודי המאמין מביא נר אחד קטן ומדליק. הוא אומר: "סלח לי, אני לא מביין את המונחים שאתה משתמש בהם", לא יודע לקרוא את התרשימים שלך, דבר אחד ברור לי - קורים לי כל הזמן ניסים. אני רואה אמונה, החיים שלי הם ההוכחה הכי טובה שיש ה' בעולם."

את התשובה האמיתית להשתלטות יוון מצאו היהודים דווקא בפניה מוסתרת בבית המקדש בדמותו של פך שמן שנשאר חתום בחותמו של כהן גדול. כשיש פך שמן טהור ותאורה של מנורת מקדש, אפשר גם לראות באור הנכון את שאר ניסי חנוכה - המלחמות והניצחונות. אבל הניצחון הגדול, עלינו לזכור, מתחולל למטה מעשרה טפחים, ביכולתו של יהודי להתנתק מעולם שלם של שאלות קשות עורף ומציאות שמטיחה את עצמה בפנים, להתייחד עם פנימיותו ולהדליק נר. את היכולת הזו לא הצליח אף אויב ושונא לעשוק מאיתנו גם כשכל שאר הכישורים והמשאבים אבדו לנו.

נר חנוכה נועד להיות "נר איש וביתו". נר האמונה דולק היטב כשמניחים אותו בתוך בית - ביחס למצב אמיתי, כשמחפשים את ה' בתוך החיים הממשיים ולא בתיאוריות ובמחקרים. נר חנוכה מדליקים קודם כל בבית, אחר כך הוא כבר ימצא את הדרך להאיר בחוץ.

אמבטיה רותחת

הארות מימי י"ט כסלו בבנייני האומה

משה שילת



כל ה'צמאה' הזה היה שווה". ושליח ביישוב לא דתי ליד נתניה כתב: "מדהים! משתדרגים משנה לשנה. אחד המקורבים שלי אמר כאן לכולם שחוץ מחתונתו ולידת ילדיו, זה האירוע המשמעותי ביותר שעבר בחייו".

4.

האמנים נתנו את עצמם לגמרי, עד הסוף. מרגש היה לראות ביום שני כאחת עשרה בבוקר את ישי ריבו מתייצב במקום. הוא הופיע כאן ביום ראשון פעמיים וסיים לאחר חצות הלילה. בתשע בבוקר ביום שני הוא הכניס את בנו בכריתו של אברהם אבינו, ודווקא ליום הזה תוכננו לו שלושה מופעים, לפני הצהריים, אחרי הצהריים ובלילה. הוא הביא את האוכל מהברית וכולנו חגגנו איתו, הוא אמר שאם לא היה מדובר בעל התניא ובחגיגה רוחנית לגמרי הוא לא מאמין שבכוחות אנושיים הוא היה עומד בזה. והאמנתי לו.

אברהם פריד הופיע בשבוע הזה שתי-עשרה פעמים, הוא אמר שעם כל הוהק שלו, כזה דבר עוד לא היה לו. ראיתי את המאמצים שהשקיע ואיך ירד מהבמה אחרי המופעים. הוא אמר שצריך לומר 'לחיים' על כל מופע ומופע כי זה כוחות של הקדוש ברוך הוא ולא בידי אדם... אחרי שביום חמישי הוא סיים את השלישיה היומית בשעה אחת עשרה וחצי בלילה, כשכולם גמרו לרקוד, ביקשתי ממנו בהפתעה לרדת לקהל העצום שהיה למטה באולם תצוגות בהתוועדות של הרב יואל כהן, ולשיר שם ד' בבות וניגוני שמחה. הוא לא האמין שאני מעז לבקש דבר כזה, אבל היה כל כך באווירת החג עד שרגליו

של אמנים שלא הוזמנו לתוכנית, חלקם עולים לשיר וחלקם פשוט נטמעים בקהל. ראיתי את אביתר בנאי, נתן גושן, עמיר בניון, אהרן רואל ועקיבא תורג'מן וזה עשה לי טוב.

אחד האמנים הגדולים בארץ הגיע לאירוע, ולא הכיר את ניגון ארבע בבות, מעולם לא שמע אותו. כשהניגון התחיל, דחפתי אותו לרוץ לאולם. פגשתי אותו בהמשך הערב והוא אמר לי: "הניגון הזה פירק לי את הצורה", כך, לא פחות.

נזכרתי בווארט של בעל התניא על "הלומד תורה לפרקים", שבגן עדן יש לזה פירוש חיובי: אדם לומד תורה עד שהיא "מפרקת" אותו. מעניין שסלנג של היום מופיע בווארט של האדמו"ר הזקן לפני מאתיים וחמישים שנה בשם מה שאומרים בגן עדן (גם את הביטוי "הפוך על הפוך" הרווח היום, מצאתי באדמו"ר הזקן ב'תורה אור').

3.

ששי כרמל, השליח החב"די באוניברסיטת אריאל, כתב לי: "אחת הסטודנטיות מתכנית 'מעמיקים' באמת מנסה להתחבר ולא מצליחה. שום דבר לא באמת הצליח לגעת בה, כהגדרתה. היא הייתה איתנו בחמישים מפגשי לימוד מגוון והשתתפה בהתוועדויות, אבל משהו נשאר תקוע... היום היא אמרה לאשתי שלאורך כל ההופעה היא פשוט בכתה. הניגונים והאווירה ב'צמאה' שברו לה את כל החומות והיא מרגישה שהיא הולכת להיפתח לכל מה שיש ביהדות. אני מכיר את הנשמה הזו ואומר לך שרק בשבילה

1.

המופע הראשון/התוועדות ראשונה (מתוך 12!) נפתח ביום ראשון אחר הצהריים. עם טיפ-טיפה רעד בלב נעמדתי ליד הקונסולה לראות שהכל מתחיל בסדר ובשליטה. לא רחוק ממני עמדה סדרנית של בנייני האומה עם מכנסיים ואפודת סדרנים זוהרת. האירוע נפתח בשירה אדירה וחדורת של "צמאה לך נפשי" על ידי הרבי מליובאוויטש. לפתע הסדרנית החלה לרעוד בצורה בלתי נשלטת, הסתובבה לאחור וצעקה "צמרמורת!" "אני כולי צמרמורת!" ופרצה בככי. היא אמרה לי שבחיים לא ראתה את הרבי בווידיאו ופשוט לא עמדה בזה.

היא בחורה נורמטיבית לחלוטין וגרמה לי לקלוט על ההתחלה שה'צמאה' הזה הולך להיות משהו לא נורמלי בעזרת ה'.

2.

הרגע של ניגון ארבע בבות, זהו רגע השיא של האירוע. אני משתדל לתפוס פינה באולם, להתנתק ופשוט לשיר את הניגון בכל כוחי. לנגן ארבע בבות פעם אחרי פעם עם שלושת אלפים איש בכל פעם שובר לי את הלב ומנקה אותו קצת, ככה אני מרגיש. להעיף מבט על הסביבה ולראות שרוכס ככולם בעצימת עיניים וחלקם דומעים ללא שליטה ומנגנים בכל כוח כוונתם, מרים אותי לגבהים אחרים. לשיא של 'צמאה'. אחת התופעות הממודות ב'צמאה' היא הגעתם

6.

יש את המופעים הענקיים שכולם הכירו, והיו עוד הרבה דברים גדולים וקטנים שלא הקיפו אלפים אבל נצצו בזוהרם הפנימי.

השיעורים העיוניים ביום רביעי על הזרמים השונים בחסידות סחבו לתוכם מאות מבקשי ה' שלא פספסו מילה במשך כמה שעות. כנס החסידות לנשים ביום שני הביא אלף ושלוש מאות נשים לאולם תצוגות למשך ארבע שעות של לימוד והעמקה במשמעויות השמחה בעבודת ה'. התוועדות מתוקה למאות צעירים דוברי רוסית מסורתיים התקיימה באולם פינקוס, הם נדהמו לקלוט שהסיבה למסיבה בבנייני האומה הוא אירוע שקרה ברוסיה לפני מאתיים שנה והם חפרו במשמעותו.

טיש הסיפורים המיוחד עם הרב קיצע והרב מיכי יוספי, ה"זיץ" של מגדל רוט ומרדכי גרנביץ', אלו ועוד חברו לפסיפס עמוק מאוד של כיסופים וערגה אין סופית שהקיפה את המוח ואת הלב, את הרגליים ואת הידיים. תערוכות הציורים, הכליזמרים, אולם מספרי הסיפורים, עץ החסידות המרשים ואפילו המרק החם שהיה ניתן לרכוש כל אלו הוסיפו לי מאוד לחוויה. ועדיין לא נגענו ביריד הענק של ספרי החסידות... נשאר משהו להודמנות אחרת.



7.

בשבוע המיוחד הזה הייתה לי עוד חגיגה משלי. החסיד הישיש (88) הגאון האדיר הרב יואל כהן הגיע מניו-יורק למסע של חזרת דברי חסידות בפני אלפי יהודים לכבוד י"ט כסלו. זכיתי והוא התארח בביתי. בימים רביעי וחמישי הוא מילא את אולם תצוגות בבנייני האומה ואלפים רבים שתו בצמא את דבריו.

בשני הלילות, לאחר שחזר מבנייני האומה בשעת לילה מאוחרת וטעם משהו, הוא התחיל התוועדות ספונטנית עד אור הבוקר ממש. אצל ר' יואל י"ט כסלו הוא חג ככל החגים ממש והוא עסוק בכל מאודו בענייניו של יום. אחד ממנהגי החג הזה אצלו הוא לא לישון כלל בשני הלילות, ליל י"ט ומוצאי י"ט. הוא שוקע עמוק בביאור החידושים הגדולים שהחסידות הביאה עמה, ומדבר בעשירות ובחיות רבה אודותיהם ועל הזכות הגדולה להיות קשור למעיינות החיים האלו.

תוך כדי דיבורו על החידושים העמוקים שמבוארים בחסידות בעניין אחדות ה' וגדולתו, הוא נזכר בימי בחרותו בתל אביב ובבית הכנסת החב"די שלהם ברחוב נחלת בנימין (שיינקין...), שבו ביי"ט כסלו הגיעו כל החסידים עם סירי אוכל מהבית, ה"משקה" נשפך כמים והחגיגה הייתה פנימית ועוצמתית מאוד.

8.

האירוע לבני ישיבות ליטאיות, שהחל אחרי חצות הלילה ביום רביעי, היה מסעיר וראשוני מסוגו. אלפי בחורים נהרו מכל הישיבות בירושלים בשביל לשמוע את ניגוני בעל התניא והרצאה של הרב יוסי גייקובסון. הרב יוסי הרצה כל השבוע הזה, היו שנהנו מאוד מהרצאותיו והיו שהסגנון פחות התאים להם. אבל באירוע של בני הישיבות

הליטאיות לא היה אחד בקהל הענק גייקובסון לא דיבר ישירות אליו. עומד חב"דניק צעיר וכריזמטי בשעה אחת ורבע בלילה, וזועק בפני אלפי ליטאים על החובה של 'בני תורה' ללמוד חסידות, וכולם קשובים בדממה. תגובתם הגיעה ברמה בעת ניגון הארבע כבות מיד אחרי נאום, כמה יפה היה לראות אלפי בני ישיבות שופכים את נפשם בניגון הזה בליל י"ט כסלו.

ר"מ בישיבה חרדית כתב לי במוצ"ש: "נזכרתי שכתבת בשנה שעברה ב'קרוב אליך' על כך שההרת האם המופע 'צמאה' הוא חשוב, האם הוא מוביל לאיזשהו שינוי מעשי אצל אנשים. אני עובד כר"מ ב... ראש הישיבה הוא בנו של המשגיח הראשי באחת הישיבות הליטאיות החשובות בארץ והוא הגיע לבנייני האומה. היום בהתכנסות המרכזית של השבת, ראש הישיבה דיבר מול כל התלמידים וסיפר איך גדל וחונך על התנגדות עזה לתניא וחסידות. הוא סיפר כמה התרגש מהנאום של הרב גייקובסון, מהניגונים ומאיך שהאירוע הזה מכיל את כל הזרמים בעם ישראל וזורק אותם לתוך אמבטיה רותחת של ריקודים חסידיים ועבודת ה'. בסוף השיחה הוא הכריז שבעקבות 'צמאה' הוא החליט שכל כיתה כל ר"מ ילמד תניא חמש עשרה דקות בכל יום כחלק קבוע ואינטגרלי מסדר היום."

9.

בין שנים עשר הכנסים הגדולים באולם אוסישקין בלט כנס לנוער מסורתי, לתלמידי תיכונים דתיים המכונים 'מקיפים'. בחסידות האור המקיף הוא לא 'פנימי', ועל פניו נראה שגם מידת הקשר לתורה ומצוות בבתי הספר המקיפים אינו עמוק. ולא היא! המופע היה בשבילם נקודת שיא, ורובם ככולם הרגישו בעולם אחר והצליחו להיות קשובים ולהתנתק מהסמארטפונים. אף שאת חצי מהניגונים הם כנראה לא הכירו, הם היו בהשתוקקות. הרב שמואל אליהו שנאם באירוע התחבר אליהם מאוד, ובעת ה'קבלת עול מלכות שמים' שערך איתם היה מרגש לראות את כולם עוצמים עיניים וצועקים 'שמע ישראל' מקירות לבם. דווקא איתם ישבתי לאורך כל האירוע בשביל לבחון את מידת ההתחברות שלהם, והיא הפתיעה אותי כמו את מחנכיהם ומנהיהם.

10.

חגיגות י"ט כסלו בבנייני האומה התרחבו לשבוע ימים והשאירו עלי רושם עז. אני בטוח שלכל אחד מחמישים אלף האנשים (כן ירבו!) שהשתתפו באירועים יש את הסיפור שלו וההתרגשות שלו. מה שאני מרגיש באווירה זה שאנשים אכן מחפשים מאוד את ה'צמאה', ושאם אפשר לצמוא יחד אז עוד יותר טוב... בעצם הנושא הוא לצמוא ביחד, ברוויה אין אחד מרווה עצמו ממה שמרווה השני אבל הצמא משותף לכל האיילים שעורגים במדבר...

הבעל שם טוב אומר על "כן בקודש חזיתך" שה"כן" הזה מתפרש כ"הלוואי"; הלוואי ובקודש נזכה להרגיש צימאון כמו זה שיש לנו בארץ צייה ועייף בלי מים. הצימאון עצמו הוא מטרה והוא עצמו רוויה גדולה לנפש. ואם צעקנו "צמאה" ונצליח להישאר בצעקה הזאת במידה כזו או אחרת - והיה זה שכרנו.

5.

"כשאדם מקטין את עצמו, הוא נעשה כלי לשמחה. מי שמחשיב את עצמו, חושב שכל מה שנותנים לו מגיע לו, ובעצם מגיע לו עוד יותר, הוא תמיד עצוב. לעומתו, העניו שמח תמיד ומודה לה' על כל מה שקיבל" (האדמו"ר הזקן).

היה זה אחד מהכיתובים על המסכים שהוקרנו תוך כדי הניגונים. רותם, הקב"ט החביב של בנייני האומה, נכנס לאולם לרגע בדיוק כשהוקרן הקטע הזה והוא ביקש דחוף את הטקסט הזה דווקא, לתלות אותו למול עיניו במשרדו. הכיתובים האלו נגעו בנשמות, ובאמת הורגש בכל ה'צמאה' הזה שהצלחתו הגדולה היא מה"קטונתי", ממרחק הצימאון נראה אלינו ה', נראה אלינו בעוצמות ענקיות בשבוע הזה ואנחנו מודים לו על כל טיפה וטיפה של רוויה.



צילום: לע"מ

מהחופש המוחלט אליו הורגל בקיבוץ ועד למשחקי חומר הנפץ וקטיעת כף הרגל, אריאל זילבר מעולם לא הלך בתלם. גם כשהגיע למוזיקה, עשה תמיד הפוך ממה שאמרו לו, אבל אמא שלו אהבה את המוזיקה שיצר. אחרי פרסומו ונסיקת 'תמוז' ו'ברוש', אסון אוסלו פקה את עיניו ובגירוש מגוש קטיף הוא כבר גר יחד עם המתנחלים והחל ללמוד יהדות. כצפוי, זילבר לא צפוי, והוא משתף אותנו בכנות באמירות מחוץ לקופסה על עבודת ה', החברה בישראל, ואפילו על היח"צ המוצלח שעשה האיזולירבנד של יונתן רזאל.

התנה בברוש לזכרון

שלמה קלמן

פגשנו בין הופעה להופעה בשבוע החסידות בבנייני האומה. לפני הריאיון אני מציץ לבמה, ורואה איך הוא חי את המוזיקה, ושר אותה בדבקות שמדביקה את הקהל ומלהיטה אותו. מראה הזמר הקופצני יכול להטעות אתכם, אבל אריאל זילבר כבר בן 74, ובכל זאת כאילו הגיל אינו שולט בו, משל היה אחד מהצעירים שבאו לשמוע אותו.

אז מאיפה הכל מתחיל?

"הכל כמובן מתחיל כשנולדתי, אולי אפילו כבריאת העולם" פותח זילבר בשנינותו. "נולדתי בתל אביב לזמרת מפורסמת מאוד באותם זמנים - ברכה צפירה, ולנגן התזמורת הפילהרמונית בן עמי זילבר זיכרונם לברכה. אמא שלי הייתה נוסעת בכל העולם להופיע, ואבי - לפי סיפוריו - היה לוקח אותי בעריסה לתזמורת הפילהרמונית. בחזרות של התזמורת הוא היה שם אותי מתחת לכיסא, וככה היה מנגן. כלומר הילדות המוקדמת שלי עברה בתזמורת יותר מאשר בבית, וככה נדבקה לי המוזיקה הקלאסית".

זילבר ממשיך לתאר את נופי ילדותו מחוץ לבית. "כשהייתי בן ארבע ההורים החליטו להעביר אותי לקיבוץ גן שמואל. הייתי שם בתור ילד-חוץ עד גיל חמש עשרה. כמו בכל חיי, גם בקיבוץ המוזיקה הייתה חלק ממני. היו שואלים אותי בקיבוץ 'למה אתה צועק?' הייתי עונה שאני לא צועק אלא שר", מתאר זילבר בבדיחות. "היחס שלי לחיים אז בקיבוץ היה דואלי - מצד אחד היה דכאוני, לא היה שם מושג של משפחה, אין אבא ואמא. כולם היו חברי קיבוץ, זה היה קיבוץ של השומר הצעיר - קומוניסטים אדוקים. מצד שני זה היה פנטסטי - עשינו מה שרצינו. בכיתה ג' בא אלינו מחנך חדש ואמר לנו שהוא לא מחייב אותנו להיות בכיתה, ומי שרוצה - שילך. אף אחד לא נשאר בכיתה. היינו בחופש מוחלט, וכל אחד פשוט למד בעצמו. למדתי לקרוא לבר. הייתי מסתובב בנגרייה, במסגרייה וברפת. היו שיעורים, אבל הם לא היו חובה. לפעמים הייתי נכנס, כי פשוט היה כבר משעמם בחוץ", ממשיך זילבר לשעשע. "המחנך ראה שהוא לא מצליח בכיתה, והיה לוקח אותנו לטיולים בארץ ישראל. כל שבוע היינו במקום אחר. הוא היה אומר לנו 'אל תסתכלו על הקילומטרים שהולכים; תסתכלו על הסביבה, על החי ועל הצומח, ככה תכירו את הארץ שלנו'. פעם השומר הצעיר היו הרבה יותר פטריוטים מאשר היום. אני לא יודע מה קרה להם היום" - מבליח זילבר תוך כדי שיחה. "בכל אופן, דווקא מהשומר הצעיר קיבלתי את האהבה לארץ".

ככה זה בחיים

"כשהייתי בן חמש עשרה אמא שלי הגיעה לקיבוץ ואמרה שהקיבוץ לא בשבילי", מתאר זילבר את סוף ימיו בקיבוץ. "היא לא אהבה את החינוך שם והיא החזירה אותי לתל אביב, אבל גם שם לא הסתדרתי. תחשוב על ילד שעובר מהקיבוץ לעיר, זה עולם אחר לגמרי. פתאום יש משמעת, יש מורה שדורש שנהיה בכיתה ונקשיב, זה לא היה בשבילי. בעצם, העיר לא הייתה בשבילי. התחלתי להסתובב בכל מיני מקומות בעיר, שלא צריך להגיע אליהם. שמו אותי במוסד לנוער שנקרא 'הדסים', מעין מקלט לבני טובים שלא הסתדרו בעיר, ושם הייתי שלושה חודשים".

זילבר מספר לנו על מעשיו השובבים כילד, שבסוף הובילו גם לתקרית מסוכנת. "כשהייתי בקיבוץ התרחש מבצע קדש. הקומנדקרים (טנדר צה"לי - ש.ק.) עם החיילים היו מסתובבים, ומשאירים את הנשק והציוד על הקומנדקר. היינו כילדים הולכים ופשוט לוקחים מהציוד ומשחקים אותו ועושים פיצוצים. מאוחר יותר כשהגעתי להדסים, היינו הולכים בשבתות למחנה דורה - היום מחלף פולג - ושם הצבא היה מתאמן. בשבת לא היו מתאמנים, והיו נשארים נפלים - פצצות ורנטים" (רומה רימונים

נגד טנקים - ש.ק.), זה היה כמו גן משחקים שלנו. היינו מביאים מציאות לתל אביב, ומתחילים לשחק עם זה. בחדר שלי היו הרבה רנטים" שהיינו מפרקים אותם, וטי.אן.טי. שהיינו מפוצצים כמו נפצים. פעם רכתי עם איזה חבר ואמרתי לו לצאת מהחדר. הוא לא רצה לצאת, ואימתי שאני אפוצץ את הבית. הוא לא האמין לי, אז זרקתי רנט"ט לרצפה. אני חשבתי שהוא לא יתפוצץ כי פירקנו אותו, אבל בסוף התברר שהוא היה חי וכל הבית עף, הכל התפרק. כולם עפו החוצה, ואני היחיד שנפצע וקטעו לי את כף הרגל. זה היה הסוף שלי ב'הדסים'".

בכיתה ג' בא אלינו מחנך חדש ואמר לנו שהוא לא מחייב אותנו להיות בכיתה, ומי שרוצה - שילך. אף אחד לא נשאר בכיתה.

עולות עולות בי מנגינות

"הסתובבתי שנתיים בתל אביב, השגתי חצוצרה, ומה שעשיתי עם עצמי היה פשוט לנגן על חצוצרה תוך כדי לימוד עצמי וממש לא מקצועי", מתאר זילבר את ימיו חסרי המעש לאחר שעף מכל המסגרות. "את החברים שלי גייסו לצבא, אבל אותי הצבא לא רצה כי הייתי קטוע רגל. בהתחלה נפגעתי מאוד וניסיתי בכל זאת להתגייס. אמרו לי שצריך ועדות, אז אמרתי שוועדות אני מכיר מהקיבוץ, וכבר מאז אני לא אוהב ועדות. כמובן שגם ועדות קבלה של יישובים אני ממש לא אוהב", שוב מעיר זילבר כבדרך אגב. "אז הבנתי שאני צריך לחפש עבודה. הייתי זגג, הייתי מסגר, ניסיתי לצלם, אבל זה לא הצליח. הבנתי שאני צריך לפנות אל המוזיקה. הלכתי לאקדמיה למוזיקה אבל אמרו לי שאני לא יכול ללמוד כי לא עשיתי בגרות. לא הבנתי מה הקשר בין לימודי מוזיקה לבגרות, אבל הם פשוט סירבו. אז אמרתי להם שאני פשוט אשב פה ללמוד, ואם הם רוצים - שיביאו משטרה לקחת אותי. אמרו לי שאני לא אוכל לקבל תעודה בגלל שלא עשיתי בגרות. אמרתי שלא מעניינת אותי תעודה, אני רוצה ללמוד לכתוב מוזיקה ולנגן, אבל הם לא הסכימו בשום פנים ואופן".

איך בכל זאת התקבלת?

"מנהל האקדמיה היה מיודד עם אמא שלי" מחייך זילבר, ומתאר איך הדברים עבדו. "באותם ימים היה מקום בתל אביב שנקרא 'גן רינה', שם היה קולנוע פתוח, והשכנים היו יכולים לראות סרטים מהמרפסות. בימי שלישי הייתי הולך עם אמא שלי לביתו של אותו מנהל לראות סרט. כשהתווכחתי עם אנשי האקדמיה על אי-קבלתי, המנהל עבר שם ושאל מה אני עושה פה. אמרתי לו שבאתי ללמוד ולא רוצים לקבל אותי, אז הוא הורה להם לקבל אותי ולתת לי לעשות מה שאני רוצה. ככה ישבתי שם כמעט ארבע שנים עד שלמדתי מה שרציתי".

אחרי סיום הלימודים באקדמיה למוזיקה, זילבר התחיל את ניסיונו בתחום. "התחלתי לכתוב שירים, אבל לא הצליח לי בארץ. אז עברתי לאנגליה, שבאותם ימים היו שם הביטלס. אבל גם שם לא הצלחתי. עברתי לצרפת, שם היה לי דוד שהיה איש יחסי ציבור של פוקס פילם, שהייתה חברה מאוד מפורסמת של סרטים. הוא הפגיש אותי עם הברווז בצרפת, אבל גם שם לא הלך. לא אהבו את השירים שלי. אמרו לי שזה גימיקים, זה לא שירים אמיתיים".

ואני מי אני, מה אני

"דודי הכיר לי את שארל אזנבור, זמר צרפתי מפורסם מאוד. הוא שמע את השירים שלי ואמר לי



בהופעות והייתי מאוד לחוץ, הרגשתי שאני מוכר בלוף. הייתה פעם אחת שבה הופעתי, אולם מלא מפה לפה, ופשוט אמרתי לקהל שאני לא מסוגל להופיע ושייקחו את הכסף בחזרה. אחרי שלוש פעמים כאלה כבר לא רצו לקחת אותי, אמרו לי שלא יודעים אם אני אחליט להופיע או פתאום אתחרט שוב. בינתיים התחנתתי והתגרשתי, והתחנתתי שוב. אשתי השנייה הייתה דווקא מסורתית, ואותי הדת בכלל לא עניינה. האמת היא שגם לאמא שלי הייתה זיקה לדת ולמסורת", נזכר זילבר. "תמיד כשאמא שלי הייתה באה לקיבוץ היא הייתה אומרת לי ששם לא מאמינים בשום דבר, וזה מאוד לא מצא חן בעיניה".

רוצה להיות פוליטיקלי קורקט, ולא לשיר כמה הכל חורק

זילבר מסכם את חייו בחברה השמאלנית. "כל זה עד שנת 78. אז אני זוכר שהתחיל גוש אמונים והעליה לסבסטיה עם בני קצובר וחנן פורת ז"ל. ואז תפסתי את עצמי והבנתי שאלה החלוצים של היום. אבל מצד שני התקשורת הסתכלה עליהם בתור פושעים, והבנתי שמשוהו לא בסדר פה. התחלתי לחשוב ולדבר, אבל אף אחד לא שם עליי, כי תמיד הייתי הפרחח. התחלתי להתעניין בעולם המתנחלים, לא בקטע דתי עדיין. אחרי זה הגיעו הסכמי אוסלו" ממשיך זילבר בתהליך המהפך שלו. "באוסלו האמנתי כמו כולם שסוף סוף יהיה שלום. אבל פתאום התחילו להתפוצץ אוטובוסים, ושמעתי את השמאל מדבר על 'קרבנות השלום', ופתאום הבנתי שנפלנו בפח. עזבתי את השמאל לגמרי, והחלטתי שאני עם המתנחלים. התחלתי לצעוק את זה בכל מקום, גם בהופעות, אז התקשורת החרימה אותי, אמרו שנפלת על השכל. ואז הגיע שרון ודיבר על פינוי גוש קטיף, והבנתי שאני צריך ללכת לגור בגוש קטיף והייתי איתם שם".

אתה רואה קשר בין ההצטרפות לימין ובין החזרה בתשובה?

"ערכים החזירו אותי בתשובה. באותו זמן הייתה לי להקה שהיו בה גם ערכים. הם היו אומרים לי 'אנחנו לא דתיים. אתה לא דתי. מה אתה צריך את הדת? בוא נגור כולנו יחד, ערכים ויהודים'. אמרתי להם שארץ ישראל שלנו, ולא שלהם. אז הם לא הבינו מה אני רוצה, הרי אני לא דתי, ולמה שאאמין בדבר כזה?



שהוא מוכן לקנות את כל השירים שלי, אבל הם יהיו על שמו, כלומר כאילו הוא כתב אותם. אמרתי לו שהשירים זה אני, ואני לא מוכר את עצמי", מספר זילבר על עקשנותו, תכונה שתלווה אותו כל חייו. "הדוד שלי כעס עליי. שארל אזנבור הציע לי קרוב למיליון פרנק, שזה המון כסף, אבל לא הייתי מוכן. אחרי הסיפור הזה הדוד הפסיק לעזור לי, הוא אמר לי 'אתה לא הולך בתלם'".

"אמא שלי חשבה שהשירים שלי מצוינים" מציין זילבר, ומיד מוסיף – "כמו כל אמא כמובן. היא אפילו הלכה לביטלס להביא את השירים שלי. בין הזמרים שהשתמשו בשיריי היו אסתר ואבי עופרים, שהיו אז להיט גדול מאוד באנגליה, והשירים שלי מצאו חן בעיניהם. הם קראו לי מצרפת לכתוב להם שירים, אז עברתי לאנגליה וכתבתי להם שירים שאחרי זה התפרסמו בארץ. העבודה הזאת עם הזוג עופרים היוותה עבורי קפיצת מדרגה גדולה. כשחזרתי לצרפת ושמעו שכתבתי להם, כולם רצו אותי והתחילו להתעניין בי. בא אליי המפיק של מייק בראנט, שהיה אליל זמר בצרפת, וצירף אותי לצוות שלו. הוא היה עושה הופעות בכל צרפת, ואני הייתי עושה מופעי חימום. התחילו לעשות לי תדמית של כוכב צרפתי, הייתי ברדיו ובטלוויזיה שם וזרמתי עם זה. ואז הגיע הזמן שאוציא גם תקליט. באתי לאולפן הקלטות בטולוז, ושם – תוך כדי שאני שם את האוזניות ומתחיל לשיר – אני חושב לעצמי 'ככה כל החיים תשיר בצרפתית?' אני בכלל שנאתי את הצרפתים" אומר לנו זילבר בלשונו החדה. "חוץ מזה, שהצרפתים היו מאוד אנטישמיים. הייתי לי מכרה שבאתי למשפחה שלה לחגוג את הכריסמס. בזמנו לא היה אכפת לי מהעניין, לא הייתי דתי. אבא שלה שאל אותי מאיפה אני, עניתי לו שאני מישראל. אז הוא שאל אם אני יהודי, עניתי לו שכן, ומיד הוא אמר לי 'אז תלך מפה!' בקיצור הבנתי שצרפת זה לא בשבילי, ואני צריך לחזור לישראל".

אם זה סתם מציאות, או דמיון

זילבר מספר לנו על פרסומו בארץ. "עוד כשהייתי בצרפת הייתי הולך ובא כל שלושה חודשים, כי לא היה לי רישיון עבודה. הקלטתי שיר בצרפת, ואז הגעתי לארץ. היה לי חבר בטלוויזיה שרצה שאבוא להשלים לו חור בתכנית. אז באתי והקלטתי בטלוויזיה, ואחרי זה נסעתי. כשחזרתי הוא אמר לי שהשיר שהקלטתי היה גדול, ולא הבנתי על מה הוא מדבר ולא ידעתי שיר הוא מתכוון. בצרפת השיר הזה בכלל לא הצליח, אבל פה השיר הצליח מאוד. לאט לאט התחילו השירים שלי להצליח כאן ולהתפרסם. התחלתי לעבוד במוזיקה, הקמתי להקה בשם תמוז ואחרי זה גם את להקת ברוש, וברוך ה' הצלחתי בתחום".

מתי מתחילה החזרה בתשובה? של ההתקרבות לימין?

"כל חיי הצעירים לא היו בקרבת דתיים. פעם הלכתי בתל אביב ובא אליי אחד עם כיפה ולבוש חרדי ואמר לי, 'בוא, יש מניין'. אמרתי לו 'מה זה מניין? תעזוב אותי' וברחתי משם, חשבתי שמניין זה איזה משהו מסוכן" מתאר זילבר בצורה משעשעת. "אבל תמיד הרגשתי שמשוהו לא בסדר בחיים שלי. גם כשהופעתי תמיד מרגיש שמחה בהופעות, הייתי מתבייש להופיע. אמרתי לעצמי 'מה אתה מוכר לאנשים?'. הרגשתי שהכל מוזר – אני מנגן והם מוחאים כפים כמו איזה תסריט ידוע מראש. לא היה לי נעים

הייתה פעם אחת שבה הופעתי, אולם מלא מפה לפה, ופשוט אמרתי לקהל שאני לא מסוגל להופיע ושייקחו את הכסף בחזרה. אחרי שלוש פעמים כאלה כבר לא רצו לקחת אותי

תמיד רצית ללמוד ימימה עכשיו את יכולה!

השיעור השבועי
מגיע עד אליך הביתה

עידית שלו

תוכנות בחשיבה הכרתית

השיעור השבועי

הזדמנות בשבילך להכיר את החומר המופלא
של ימימה אביטל זצ"ל באופן נוח ומזמין,
וליהנות מהשיעור השבועי

שישלח אליך למייל האישי, בכל שבוע!

רק ב-39 שקל לחודש

כך תוכלי בזמן
ובקצב שלך
לקבל תובנות
נפלאות לחייך

לנרשמות
מילון מושגים
ומארז
4 שיעורי הכנה
במתנה!

להרשמה באתר:

www.edit-shalev.co.il

פרטים נוספים בטלפון:
054-2526141

עידית שלו - Edit Shalev
חפשי אותי בפייסבוק



Lazaroviz Studio



זילבר בימי ילדותו בקיבוץ

האמנתי כמו כולם שסוף סוף יהיה
שלום. אבל פתאום התחילו להתפוצץ
אוטובוסים, ושמעתי את השמאל
מדבר על 'קרבות השלום' ופתאום
הבנתי שנפלנו בפח.

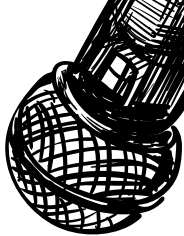
אז התחלתי להבין שיש בי איזו בעיה, שאני לא יכול לדבר
גבוהה גבוהה ובעצם לא לחיות ולהאמין בבסיס של העם
היהודי - התורה והמצוות. הבנתי שאני צריך להתחיל לקיים
מה שהקדוש ברוך הוא רוצה שאקיים."

"בגוש קטיף גרתי אצל אבי פרחן, שהיה דתי", נזכר זילבר
בימים שלפני הפינוי. "הוא היה לוקח אותי לבית הכנסת, ושם
התחלתי ללמוד קצת יהדות, להבין מה זה תפילות. בהתחלה
בכלל לא הייתה לי סבלנות, שעתים תפילה? לא יכולתי
לסבול את זה! שחרית, קריאת התורה ומוסף, כמה אפשר?
אבל לאט לאט התרגלתי."

מול אש ומים

זילבר מספר שהתקרבותו ליהדות החלה דווקא מוויכוח שלו
עם חברי הקיבוץ בו גר על האופי הרע שלהם, לטעמו. "גרנו
בגליל, ואני לא אהבתי את הקיבוצניקים, הם היו מתייחסים
למושבים כנחותים. הייתי עושה מסיק זיתים ומפיק שמן.
לקחתי מעצי הזית שהיו על הכביש ליד הגדר של הקיבוץ
בו גרתי. בא אליי חבר קיבוץ, לקח לי את הדלי עם הזיתים
ואמר 'זה שלנו'. אמרתי לו שהעצים הם על הכביש, אז הוא
אמר שלקיבוץ יש זיכיון עליהם. אמרתי לו שלפחות יחזיר את
הדלי שלי, והוא אמר שהוא מחזיר לי אותו", מתאר זילבר
וכעס בעיניו. "מצד שני, כשבאתי לאחד המושבים ושם רציתי
למסוק מעץ זית שבחצר אחד הבתים, שאלתי את בעל הבית
אם הוא מרשה והוא ענה שזה לא שלו, וכשהוא הגיע לגור שם
העצים כבר היו. אז פרסמתי את הדברים האלה, והקיבוץ נורא
כעס עליי. החרימו אותי ואת הילדים שלי. לא רצו לדבר איתם.
הבן הסתדר, כי הוא היה תלמיד מצוין, אבל את הבנות שלי
החרימו. אז הוצאנו אותן מבית הספר, ואת
הקטנה העברנו לבית ספר דתי בכרמיאל,
כי זה מה שהיה. ככה למדנו והכרנו איתה
יחד את היסודות של עולם היהדות, התכוננו
איתה למבחנים ומאו התקדמנו דתית."





בהתחלה בכלל לא הייתה לי סבלנות, שעתיים תפילה? לא יכולתי לסבול את זה! שחרית, קריאת התורה ומוסף, כמה אפשר?

החנניות. החרימו אותי בהופעות, העיריות לא רצו שאופיע אצלם. היום כולם מבינים שזה שטויות. אלו שחשבו שאני מוקצה באים היום להתנצל. הם עדיין חושבים שאני משוגע, אבל יודעים שלא התנהגו איתי נכון".

אתה משלם הרבה על השינויים שעשית בחיים.

"אני לא חושב שאני משלם. אני חושב שהרווחתי המון מזה שהתקרבותי לקדוש ברוך הוא", אומר לנו זילבר בצורה מאוד אופטימית. "אני לא מפחד מאף אחד חוץ מהקדוש ברוך הוא. את הקריירה שלו מנסים כל הזמן להרוס, והם לא מצליחים. השירים שלי ברוך ה' טובים והקהל אוהב אותם. היום אני כבר מביא מוזיקה אחרת. אני אוהב את מה שאני עושה, אני מבין למה אני עושה את זה, וזה העניין שלי בחיים, לשמח אנשים. כשאני יוצר שיר אני בוחן אותו המון זמן, אפילו שנתיים-שלוש. אני בוחן אותו בכל מיני זמנים ובכל מיני מצבי רוח, ואם שיר לא מרומם את הנפש שלי - אני זורק אותו לפח. אני שר לקהל רק שירים שאני מתעלה איתם. פעם זה היה טכני - להביא להיט, לעשות כסף".

מה שכאן בטוח באופן מחודד, כולם פה גאונים בדיעבד

זילבר מספק הרבה אמירות שנונות למי שמעוניין להקשיב וגם למי שלא. כך למשל באחד הראיונות עמו טען זילבר שהוא לא מתגעגע לכלום מחייו הקודמים.

אתה עדיין חושב כך?

זילבר נחרץ בתשובתו: "מה יש לי להתגעגע? אין שם כלום. הרבה שנים הייתי הולך לסרט, ואחרי שתי דקות אומר שהוא לא מעניין אותי. כבר שלושים שנה לא ראיתי סרט. איבדתי עניין בכל מה שלא קשור לקדוש ברוך הוא - לא מעניין אותי לקרוא עיתון, ולא המצאות של איזה סופר בספר חדש שלו. התורה זה הדבר היחידי שמביא לי חיים, וחוץ מזה שום דבר".

אבל אתה נשאר עם אותם שירים מאז.

"ברור!" מגיב זילבר. "אני לא מתגעגע לחיים שלי מאז. אבל השירים שלי זה אני. אני אוהב אותם. אני לא יכול לזרוק את עצמי. אני אותו איש שהולך בדרך קדימה. השירים שלי נקיים, ואם יש מילים לא טובות אני מוציא אותם ומחליף".

ולמה דווקא חב"ד?

"היה לי נהג בשם אילן זכריה שהיה גר בשלומי, והוא עשה הרבה חיפוש בעולם הדתי עד שבסוף הגיע לרבי. הוא היה מביא קלטות של הרבי וספרים שלו, ואני התאהבתי באישיות שלו. אף פעם לא שמעתי אותו מוציא מילה רעה על מישהו, הייתה לו אהבת ישראל טהורה. החלטתי שזה הרבי שלי, ומאז אני חבדני"ק. עד היום כשיש לי שאלה אני פונה לאילן, הוא המשפיע שלי. ואני עושה את כל הוראות הרבי - לומד חת"ת, רמב"ם יומי, תניא, אגרות הקודש".

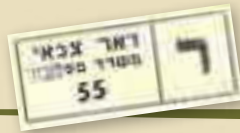
ב-2014 הוכרז זילבר כזוכה בפרס מפעל חיים של אקו"ם לשנת 2013. בעקבות ביקורת מהשמאל על עמדותיו הפוליטיות של זילבר, הוחלט לשנות את הפרס לפרס על תרומתו למוזיקה.

"הם עשו דבר שהוא טיפשי לחלוטין. הם אמרו שאני מקבל פרס, ובסוף אמרו שאקבל משהו אחר. התווכחתי איתם. הצורה שבה הם פעלו הייתה לא הגונה, הם ירו לעצמם ברגל והקהל בסופו של דבר היה איתי. אבל אני לא מתייחס לזה, הכל שטויות. העיקר זה איך אני עם הקדוש ברוך הוא".

עוד רבה הדרך, והאנשים הו הו הו קשים

במשך כל חיין הלכת נגד הזרם ועמדת על דעתך. איך הסביבה התייחסה אליך?

"התקשורת החרימה אותי מאז גוש קטיף", מתאר זילבר מאבק בן שנים רבות. "המוזיקאים - חלק החרימו וחלק לא. יש כאלו שפחדו מאוד להיות איתי, חששו איך יסתכלו עליהם. הייתי מופיע במאהל של אלי סיני, והייתי מבקש מחברים זמרים שיבואו גם כן לשמח אותם קצת. הם היו אומרים לי 'אנחנו שמאלנים, אנחנו לא יכולים'. אמרתי להם 'מה הקשר? כבר גירשו אותם. יש כאן אנשים שסובלים, בואו תעשו להם קצת שמח'. אבל הם לא היו מוכנים. היה לי גם עניין עם יגאל עמיר. אמרתי שאני בכלל לא מאמין שהוא רצח, ולדעתי הוא בכלל סוכן שב"כ. אבל גם הוא הוא רצח - צריך לקצוב את עונשו כמו לכל רוצח. אז מה אם הוא רצח ראש ממשלה? הדם של רבין אדום יותר מהדם של שלהבת פס? בא אחד מערוץ 2, לקח את כל הדיסקים שלי וזרק לפח. כל החנניות החזירו את הדיסקים שלי לסוכן שלי, והייתי צריך למכור דרך האינטרנט. אמנם מכרתי, אבל זה בטח לא כמו דרך



צל"ש לחיילים



פרץ איינהורן

ואני בחלומי

החושך הנורא הזה, זה האור העצום שנמצא בהסתר גמור, "ואפילו בהסתרה שבתוך הסתרה" בוודאי גם שם נמצא השם יתברך הטוב ומטיב לכל וחפץ אך ורק בטובתנו הפרטית והכללית, בגאולתנו הפרטית והכללית, ועלינו לקוות לה, לחזק ולאמץ את לבבנו ולקוות לה! !

הוודאות בדברי נביאים אמת וציפיית הישועה בימינו, היא הכוח המחיה אותנו. ישראל קדושים מקבלים כוחות עצומים מידיעת העתיד השלם לכל הסיבובים, הקשיים, הצרות והמניעות שאנו חווים בהווה.

וחייבים לחלום!

וחייבים לספר את החלומות!

וחייבים לפתור את החלומות בציפייה לטובת השם יתברך שתתגלה במהרה. ואני בחלומי רואה פקודות מטכ"ל:

א. חייל! שפר הופעתך הרוחנית והאלוקית!

ב. בכל כניסה לבסיס או מוצב, שלט ענק: "כי ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אויבך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב

ואני בחלומי רואה פקודות מטכ"ל:

א. חייל! שפר הופעתך הרוחנית והאלוקית!

ב. בכל כניסה לבסיס או מוצב, שלט ענק: "כי ה' אלוקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אויבך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך".

ג. שק"מ או כוורת ללא מוכרים - חיילים נכנסים, קונים ומשלמים לבד, מכניסים לקופה כסף, ובסוף היום, לא רק שלא חסר, יש פלוס של כמה שקלים, כי היה חסר עודף.

מאחריך".

ג. שק"מ או כוורת ללא מוכרים - חיילים נכנסים, קונים ומשלמים לבד, מכניסים לקופה כסף, ובסוף היום, לא רק שלא חסר, יש פלוס של כמה שקלים, כי היה חסר עודף.

ד. ישיבות מטה של כל הפיקוד הבכיר והזוטור מתחילות ברבע שעה של לימוד חפץ חיים ושמירת הלשון.

ה. חיילים בדרך הביתה, מחכים להם רכבים של מתנדבים מכל הארץ עם שמות ומספרי פלאפון שמראש כבר החייל יודע, כדי שלא יגיעו מתנדבים לא רצויים, ודואגים להביא את החייל עד הבית ומביאים לו שי קטן לשבת קודש על מסירות נפשו.

ו. חובת מקווה טהרה לגברים בכל בסיס:

המפקד: צפרא טבא חיילים, פתחו שעון: יש לכם 55 דקות - 10 דקות מקווה, ו-45 דקות תפילת שחרית סוף זמן ח' פלוגתית.

ז. לפני כל חג מתארגנים כל החיילים לקניית שי מיוחד לכל הנג"דים: מטבח, אפסנאות, חימוש, קשר...

לכל נהגי הטיוליות

לכל החיילים הבודדים

ולכל מי שיש לו בעיות ת"ש - פשוט הכרת הטוב ואהבת חינם שמתפרצת ועוטפת את כל החיילים ואת כל צה"ל והופכת את כל המדינה להיות מוכנה לגאולה השלימה ולהתקיימות דברי הנביא ישעיה: "לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה... וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזרות".

כן אחים אהובים! אני חולם! כולנו נחלום!

מצווה לספר את החלומות האלה ולדבר עליהם כמה שיותר.

"ואביו שמר את הדבר" - אבא שבשמים ממתין ומצפה שכך יהיה, ובעזרת השם ובעזרתנו כך ממש יהיה בקרוב ממש!

בזכות ימי חנוכה הקדושים, נזכה לראות בעינינו במהרה צבא שהוא המשך ישיר של קדושת בית חשמונאי הכהנים - "מי לה' אלינו"!!!

הגענו לפרשיות של חלומות. החלומות של יוסף, החלומות של שר המשקים ושר האופים ובשבת קודש החלומות של פרעה. מתברר שחלומות משפיעים המון על המציאות, וכמו שחז"ל הקדושים מלמדים אותנו, מאוד חשוב לפרש אותם נכון, כי "הכל הולך אחר הפה", ויוסף הצדיק, שכל כולו מתבטל להשם יתברך: "לא לוקים פתרונים, ספרו נא לי", "בלעד, לוקים יענה את שלום פרעה", "את אשר האלוקים עושה הגיד לפרעה" - הוא (יוסף הצדיק) מקבל את הסייעתא דשמיא לפרש את החלומות, ומתוך כך מתקיים כעין "צדיק גזור והקב"ה מקיים".

השפת אמת כותב על חלומות פרעה: מה בלע את מה? הרע בלע את הטוב. מה בלוע במה? הטוב בלוע ברע. מכאן יוצא יסוד לכל החיים שלנו: תמיד כשרואים ופוגשים רע, עלינו לזכור שכל מה שמחיה את הרע, זה הטוב שבלוע בו, כי אם לא היה טוב שבלוע ברע - לא היה קיום לרע!

ומוסיף השפת אמת ומעצים את חידושו: ואפילו שיש רע כזה גדול, שהרע בולע את הטוב, רע עצום, אין אור בקצה המערה, חושך גמור - "לא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחילה" - לא להיבהל! לא לפחד! להיות עם השם יתברך ולהיות בטוחים בו לחלוטין, כי כל מה שמחיה את

ומוסיף השפת אמת ומעצים את חידושו: ואפילו שיש רע כזה גדול, שהרע בולע את הטוב, רע עצום, אין אור בקצה המערה, חושך גמור - "לא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחילה" - לא להיבהל! לא לפחד! להיות עם השם יתברך ולהיות בטוחים בו לחלוטין, כי כל מה שמחיה את

רבי נחמן מברסלב

האורה ובעל הבית

סיפור - לימוד - תפילה



אנה אנוכה!

ספר כיס חדש על סיפורו של רבי נחמן מלווה בדברי לימוד מאת הרב דוב זינגר והרב ארז משה דורון, ציורים מאת רותי לוינגר.

"בתפאורה של חנוכה שבה הדלת נפתחת ובני הבית יוצאים החוצה ועוברים את פתח הבית יש גם הזדמנות שייכנס אורה, שיקרה משהו מפתיע". הרב דוב זינגר - ראש ישיבת "מקור חיים".

רכישה: 053-33-52-960, oreach148@gmail.com
15 ש"ח לספר (לא כולל משלוח). חפשו בפיסבוק: האורח ובעל הבית



פרשת מקץ | יהודים וכלכלה

ידוע

שיהודים זוכים בפרס נובל מעבר לכל פרופורציה למספרם: יותר מעשרים אחוזים מזוכי הנובל הם בני עם המונה פחות משתי אלפיות מאוכלוסיית העולם. זהו ייצוג-יתר של פי מאה ויותר. אך הנה, בתחום אחד ייצוג היהודים גדול יותר מכך: בתחום הכלכלה. פרס נובל בכלכלה ניתן לראשונה בשנת 1969. מקרב 79 הזוכים מאז ועד 2017, 29 הם יהודים: יותר מ-35 אחוז.

רשימת חוקרי הכלכלה היהודים הדגולים בעת החדשה נפתחת בדיוויד ריקרדו, ממציא תיאוריית היתרון ההשוואתי – שהכלכלן היהודי זוכה נובל פול סמואלסון כינה "התיאוריה היחידה במדעי החברה שהיא גם נכונה וגם לא מובנת מאליה". אחריו היה ג'ון פון-ניומן, ממציא תורת המשחקים (שישראל אומן, עוד יהודי חתן נובל בכלכלה, הרחיב באורח יצירתי). מילטון פרידמן פיתח את הכלכלה המוניטרית, קנת ארווא את כלכלת הרווחה, וג'וזף שטיגליץ וג'פרי זקס את כלכלת הפיתוח. גארי בקר יישם את הניתוח הכלכלי בתחומים אחרים הכרוכים בקבלת החלטות, וכך עשה ריצ'רד פוזנר בממשק שבין כלכלה ומשפט. לאלה עלינו להוסיף אישים בולטים בתחום המדיניות הכלכלית והפיננסית בעולם: לארי סאמארס, אלן גרינספן, סר ג'יימס וולפונזון, ג'נט ילן, סטגלי פישר, ועוד רבים שקצרה היריעה מהזכיר.

כל זה התחיל אצל יוסף, הכלכלן העולמי הראשון. בפותרו את חלום פרעה פיתח תיאוריה של מחזורי עסקים – שבע שנות גאות ואחריהן שבע שנות שפל – מחזור שאינו רחוק מן המוכר לנו היום. יוסף גם הבין באינטואיציה שאם ראש מדינה חולם על פרות ועל שיבולים, הוא כנראה חושב בתת המודע שלו (אם לנקוט במושגי זמננו) על מקרו-כלכלה. אופיים המטרדי של החלומות רמז לו שאלוקים שולח אזהרה מוקדמת מפני "ברבור שחור", תופעה נדירה שתורת הכלכלה המקובלת אינה יכולה להביא בחשבון. יוסף אבחן את הבעיה והזדרז לפתח פתרון: לנצל את השנים הטובות להכנת מאגרים לשנות הרעב, דוגמה מובהקת לתכנון כלכלי ארוך טווח.

עצה זו התגלתה כמצילת חיים. לעומת זאת, תכניותיו הכלכליות הבאות של יוסף, המסופרות בפרשת ויגש, הן כבר מן הסוג מעורר המחלוקת. כאשר אזל כספם של הנתינים, במהלך שנות הרעב, אמר להם יוסף למכור לפרעה את הצאן והבקר שלהם תמורת מזון. כאשר גם מקנה לא היה, הוא קנה מהם את אדמותיהם, וכל ארץ מצרים הייתה נחלתו של פרעה – למעט אחוזות הכהנים. המצרים היו עתה למעשה צמיתיו של פרעה, והעלו לאוצרותיו כמס חמישית מתבואתם מדי שנה.

הלאמה זו של המקנה, העבודה הקרקע, פירושה היה שכל העוצמה מרוכזת בידי פרעה, וכל העם משועבד לו. לימים, המהלך הזה הפך פניו נגד עמו של יוסף עצמו, כאשר קם פרעה אשר לא ידע את יוסף. ודאי אין זה מקרה שהתורה אומרת על המצרים פעמיים אותו ביטוי שתתאר בו בספר שמות את בני ישראל: הם נעשו "עֲבָדִים לְפַרְעֹה" (מז, יט; כה). הנה כי כן, כבר ספר בראשית מלמדנו כי כאשר ניתן בידי המדינה כוח כלכלי רב מדי נפתחת "הדרך לשעבוד", כביטוי של פרידריך האייק, והחירות נפגעת.

אפשר אפוא לטעון שיוסף היה הכלכלן הראשון. אבל מה פשר בולטותם של היהודים בתורת הכלכלה בעת החדשה? אינני רוצה לטעון שהיהודים יצרו את הקפיטליזם. הדבר אינו נכון. הטוענים לקרבה מיוחדת בין היהודים לקפיטליזם, ובראשם ורנר זומברט וקרל מרקס, לא חיבבו בדרך כלל לא את היהודים ולא את הקפיטליזם.

ועם זה, ברור שיש לכלכלת השוק זיקה מובהקת למה שמכונה האתיקה היודיאו-נוצרית, מפני שדווקא בתרבויות הללו היא הופיעה. סין, למשל, הקדימה את המערב כמעט בכל תחום טכנולוגי עד המאה ה-17, אך מאז עקף אותה המערב בסערה: סין לא הקימה במאות הקודמות מדע ראוי לשמו או משק חופשי ולא התקיימה בה מהפכה תעשייתית, ורק לא מכבר החלה להשלים את הפער. מה יש בהם, בערכים המקראיים, המעודד כל כך את החשיבה הכלכלית, את התפתחות המוסדות הכלכליים ואת הצמיחה?

ההיסטוריון והכלכלן דיוויד לנדס, איש הרווארד, העלה תובנה מעניינת

בספרו החשוב 'עושר העמים ועוניים'. במקרא יש הקפדה רבה על זכות הקניין. לנדס אומר שגישה זו מבדילה את בני ישראל מכל תרבויות זמנם. בשאר המקומות, זכותו של המלך להפקיע רכוש נתינים מובנת מאליה. הפילוסוף ג'ון לוק, מאבות הליברליזם, כבר הראה כי זכויות הקניין הפרטי הן יסוד חיוני לקיום חופשית.

מאפיין שני הוא החשיבות שהתורה מייחסת לעבודה. אלוקים הציל את נוח מהמבול, אבל דרש ממנו לבנות לשם כך תיבה. ומאפיין שלישי: תפיסת הזמן הליניארית של התורה. הזמן איננו סדרה של מעגלים שבה הכול שב להיות כשהיה, כמו בתרבויות האליליות הסוגרות לכוחות הטבע, אלא זירה של תמורות, התפתחות והתקדמות. רעיונות אלה נראים לנו פשוטים, שכן הם עומדים בתשתית התרבות המערבית, אבל לא תמיד אנו זוכרים שאין אלה אמיתות כלל-אנושיות. הפסיכולוג החברתי ג'ונתן היידט קורא למאפיינים הללו WEIRD (באנגלית: מוזר), שכן הם אינם מובנים מאליהם, אלא שייכים לחברות שהינן מערביות, משכילות, מתועשות, עשירות ודמוקרטיות.

בעיניי, הגורם המכריע – החריגה הגדולה של אמונת ישראל מעולם הכישוף, המסתורין והמיתוס של עמי קדם – היה הסרת הקדושה מן הטבע. אלוקים ברא את הטבע בפעולה רצונית, ובבוראו את האדם בצלמו נתן גם לנו את הכוח הבורא של הרצון. מתוך כך, בעיני היהודים הקדושה שורה לא בעולם כפי שהוא אלא בעולם כפי שהוא צריך להיות. העוני, החולי, הרעב, העוול ונגישת החזקים בחלשים – כל אלה אינם רצון האל. הם אולי חלק מטבע האדם, אבל לאדם ניתן הכוח, אם ירצה, להתעלות מעל הטבע. אלוקים אינו רוצה שנשלים עם המציאות. הוא רוצה שנתקן, שנרפא, שנמנע. לכן היהודים נוטים, מעל ומעבר לכל פרופורציה, להיות משפטנים הלוחמים בעוול, רופאים הנאבקים בחולי, מורים המבעירים את הבערות, כלכלנים הממגרים את העוני, ו(במיוחד בישראל) חדשנים בתחום הטכנולוגיה החקלאית המוציאים דרכים לגדל מזון בסביבות שמזון לא גדל בהן מעולם.

כל זה כמוס בפרשתנו. תחילה יוסף מאבחן את הבעיה: צפוי רעב שיארך שבע שנים. הצעד שהוא נוקט משנה את העולם. הוא רואה את החזות הקשה הזו לא כגזירת גורל שיש להיכנע לה, אלא כבעיה שיש לפותרה. ואז, בלי מהומה רבה, הוא פותר אותה, ומציל אזור שלם ממוות ברעב.

רע שאפשר לשנותו – אין לסובלו. הסבל האנושי אינו אתרוג אלא אתגר. זהו הרעיון משנה-החיים של יוסף. הרעב והמכאוב, העוני והחולי אינם קדושים, וה' אינו רוצה שנשלים עמם אלא שנרפאם: שנבדיל בין קודש לחול.

נסיד
אבקסוד
פיוזיסים לריבוי החיות

"אקסמה נא ואסובבת בעיר. אבקסיה את פארבה 1997 (פיוזיס חיים)"

ואולי נוסח לחלק קצת את החיפוש שלעיתים מתייש.

צרו קשר בטלפון או במייל ואטתול בחסדי שמים לסייע למצוא את פאתם סבקים.

חוד פיסון | 0308420496 | eyalzoharn@gmail.com

שוכנות ומדינת כלות

השליחות

נשמותינו פקודות לך

כמו שהזכרנו בעבר, עבודת ה"ראוי" מתחלקת לשלושה פרקים:

א. היקר בעיני ה'; ב. החסידות הנרצה והנחמד; ג. השליחות.

אחרי שהכרנו את שני הפרקים הראשונים והתנסינו בהם, נסגור את מעגל ה"ראוי" עם הפרק האחרון, ונלמד על השליחות המיוחדת של כל אחד מאיתנו. חז"ל לימדו אותנו ש"כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות". לכל אדם יש צביון שהקדוש ברוך הוא נתן לו כדי שאיתו ועל ידו הוא יפעל בעולם. הרב צבי טאו אמר (בשם אחד הספרים) על המילים "ועל נשמותינו הפקודות לך" מן התפילה, שהנשמה של כל יהודי הייתה מופקדת אצל הקדוש ברוך הוא מאז ומעולם, וה' מחכה איתה לשעה הנכונה שבה היא צריכה להתגלות. לכל אדם יש כישרונות ואופי משלו, וה' בוחר באיזה דור, באיזו חברה, באיזו משפחה, באיזו סביבה מדויקת הוא יולד ויאיר את אורו.

איך מגלים מה השליחות שלי בעולם? הברדיקה כוללת כמה מרכיבים, ומתחילה מבפנים החוצה. אנחנו נשאל קודם כל במה אני יכול להיטיב לעולם שסביבי, ורק אחר כך מה העולם שסביבי צריך ממני. חשוב שנזכור שלכל אחד מאיתנו יש מספר שליחויות בחיים – במעגל האישי, המשפחתי והציבורי, בקריירה ובהתנדבות. השאיפה היא שנהיה מודעים לשליחות שלנו בכל מקום שבו אנחנו נתונים.

חיפוש השליחות שלנו לא נועד לגרום לנו לעזוב את פרנסתנו ולצאת לדרך תעסוקתית חדשה, מכיוון שהשליחות אינה מוכרחה להיות העיסוק שלנו ברוב שעות היממה. פעמים רבות הצרכים של המציאות גורמים לכך שהקריירה שלנו אינה תואמת את השליחות שלנו, אך גם במקרה שהשליחות אינה מעצבת את מירב הזמן שלנו, היא מעצבת את עיקר הזמן שלנו. אנחנו לא ננסה להיאבק במשוואה הזאת, אלא נשים דגש על חלק מסוים מן הזמן שלנו, שהוא המשמעותי ביותר עבורנו, וניתן לו להאיר את כל שאר חלקי החיים.

שש ושמה ומתענג

כדי להגיע אל הלב של השליחות שלנו, עלינו לשרטט שלושה מעגלים, ולמצוא את נקודת החפיפה ביניהם. המעגל הראשון הוא העונג – מה טוב לי? באנו לעולם הזה בשביל להתענג בו, והשליחות מוכרחה לכלול את המרכיב הזה. אמנם יכולים להיות חלקים בעבודת ה' שאינם מענגים אותי, אבל הם לא יהיו מרכז השליחות שלנו בעולם.

לכב" – הגלות לא באה על אי קיום המצוות, אלא על קיומן שלא מתוך שמחה. השמחה וטוב הלבב הן נשמת המצווה, הן נותנות לה ערך, ויוצרות קישור נפשי ושייכות אל מעשה המצווה.

אמנם, אם יש אדם שלומד אך ורק לשם התענוג, ולא כדי לקיים את מצוות ה', הלימוד שלו נחשב לימוד שאינו לשמה, והוא אפילו לא קיים מצוות לימוד תורה, מכיוון שחסרה לו הכוונה הבסיסית של קיום רצון ה'. כך גם ביתר המצוות – ההנאה

העונג הוא החידוש המרכזי של הפרק הזה בעבודת הראוי, ועל חשיבותו בעבודת ה' אפשר ללמוד מההקדמה לספר "אגלי טל", שהוא אולי ספר הלמדנות החשוב ביותר שנכתב על הלכות שבת. בהקדמה לספר מובאים עקרונות יסודיים בעבודת ה':

ומדי דברי בו, זכור אזכור מה ששמעתי קצת בני אדם טועין מדרך השכל בעניין לימוד תורתנו הקדושה, ואמרו כי הלומד ומחדש חידושים

בתוך בית המדרש, וגם בתוך הלב שלנו, נשמעות אמירות "מוסרניקיות" שטוענות שאם יש לאדם נגיעה ורווח אישי בעבודת ה', האגו שלו גדל וכך הטהרה של ה"תורה לשמה" נערכת. כפועל יוצא מן התפיסה הזאת מובן שלימוד התורה הנעלה ביותר הוא ללא כל עונג, ויותר מכך: צריך להיזהר שלא ליהנות חלילה מלימוד התורה, כדי שהוא לא יהפך ללימוד תורה שלא לשמה.

אינה מספיקה, ונדרשת כוונה למלא את רצון ה' ולקיים את מה שציווה, אך במקום שהכוונה הבסיסית כבר ישנה – ההנאה מעצימה את ערך המצווה מאוד.

מענג, מועיל, זמין

המעגל השני הוא המועיל – איך אני מיטיב לעולם? כאן אנחנו בעצם חוזרים במובן מסוים אל העבודות הקודמות של הרצוי, ובודקים מהם התחומים שבהם אנחנו מקיימים את רצון ה' בצורה מקסימלית, ומביאים ברכה מיוחדת לעולם.

המעגל השלישי הוא הזמין – מה קל לי? במעגל הזה אנחנו בודקים אילו מעשים אפשריים לנו במיוחד, מה לא דורש מאיתנו מאמץ רב, אלא נגיש ובר הגשה עבור המבנה המסוים של האישיות שלנו.

כדי שנהיה קשורים באמת לתחום מסוים, ונתמסר אל השליחות שהוא מזמן לנו, הוא צריך לכלול את שלושת התנאים האלו: שהמעשה יהיה טוב לי ויענג אותי, שבאמצעותו אני איטיב לעולם ותהיה בו תועלת, ושהוא יהיה זמין לי – מסוג הדברים שאני טוב ומצליח בהם. ולכן, עלינו לשרטט את שלושת המעגלים, להתבונן בהם בהרחבה, ולאחר מכן למצוא תחום שמשותף לשלושתם.

אז איך עושים את זה בפועל?

הכי טוב להתחיל מניתוח של כל מעגל בנפרד, ורק אחר כך לחפש את המשותף. אם מיד נחפש את נקודת ה"גם וגם וגם" נצמק את המחשבה

ושמח ומתענג בלימודו, אין זה לימוד התורה כל-כך לשמה, כמו אם היה לומד בפשיטות שאין לו מהלימוד שום תענוג והוא רק לשם מצוה, אבל הלומד ומתענג בלימודו הרי מתערב בלימודו גם הנאת עצמו.

ובאמת זה טעות מפורסם. ואדרבא, כי זה היא עיקר מצוות לימוד התורה, להיות שש ושמח ומתענג בלימודו, ואז דברי תורה נבלעין בדמו. ומאחר שנהנה מדברי תורה, הוא נעשה דבוק לתורה [ועיין פירוש רש"י סנהדרין נח. ד"ה ודבק].

ובזוהר הקדוש [כתוב], ד"בין יצר הטוב ובין יצר הרע אינן מתגדלין אלא מתוך שמחה: יצר הטוב מתגדל מתוך שמחה של תורה..."

בתוך בית המדרש, וגם בתוך הלב שלנו, נשמעות אמירות "מוסרניקיות" שטוענות שאם יש לאדם נגיעה ורווח אישי בעבודת ה', האגו שלו גדל וכך הטהרה של ה"תורה לשמה" נערכת. כפועל יוצא מן התפיסה הזאת מובן שלימוד התורה הנעלה ביותר הוא ללא כל עונג, ויותר מכך: צריך להיזהר שלא ליהנות חלילה מלימוד התורה, כדי שהוא לא יהפך ללימוד תורה שלא לשמה.

כנגד הטענות האלו אומר ה"אגלי טל" את ההפך הגמור: לא רק שאין איסור בהנאה מהלימוד, ושהיא אינה מקלקלת את הלימוד "לשמה", אלא שזה עיקר הלימוד של תורה לשמה – כאשר אדם מתענג מצעם הלימוד, והתורה מאירה את מציאותו. ההנאה היא חלק קריטי בלימוד התורה ובכלל בעבודת ה'. אם אדם הדליק נר חנוכה ולא שמח בזה, המדרגה שלו נמוכה ממי שהדליק חנוכה בשמחה. כך מפרש האר"י את הפסוק "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב

אותנו. במקרה כזה נדרשת מאיתנו התבוננות נוספת: לאיזה מעגל שייכת העשייה הזאת בצורה מובהקת יותר? "זמין" או "מענג"?

לאחר שסידרנו מחדש את המעגלים, אנחנו בוחרים מתוכם את חוד החנית - המענג ביותר, המועיל ביותר והזמין ביותר. אפשר לבדוק איזו מבין המילים שכתבנו בכל מעגל הכי משמעותית עבורנו או לשאול בפשטות: מה מבין כל הדברים שרשמתי הוא הכי... (מענג/זמין/מועיל), ולסמן את התשובה הנכונה בעינינו. השלב הבא הוא למצוא באיזו דרך נוכל לשלב את המילים שבחרנו בשלושת המעגלים: איזה תפקיד או תחום כולל בתוכו את המענג, המועיל והזמין שלנו. כאן אנחנו מוצאים את השליחות שלנו.



מבט נוסף פנימה

התרגיל של חיפוש השליחות אינו זורם תמיד בכיוון אחד. לפעמים עלינו לחזור אחורה כדי שנוכל להתקדם. ייתכן שהרשימה שכתבנו תיראה לנו פתאום לא מדויקת או לא מספקת, ונידרש לצעוד עוד פנימה, להתבונן שוב, למצוא נקודות מבט חדשות. לפעמים כדאי שניקח הפסקה באמצע התרגיל, נצא להתאווור, נשכח ממנו מעט, ונחזור אליו ממקום אחר. הנכונות שלנו להתבונן עוד ולהיפתח מחדש מפגישה אותנו עם מקומות כמוסים בנפש, וייתכן שהאוצרות הגדולים ביותר שלנו יימצאו דווקא שם.

ממה שאנחנו מוצאים בו.

2. גדול - קטן.

את תחומי העיסוק שלנו אנחנו יכולים לסדר על הרצף של הגדול והקטן. כאשר דנים בנושא השליחות, חלקנו נוטים לחשוב על המעשים ההרואיים, יוצאי הדופן, שמשפיעים על אנשים רבים, אבל ייתכן שהשליחות שלנו מצויה דווקא בפעולות הפשוטות, הקטנות, היומיומיות שלנו. חשוב שניפתח לכל המרחב של הציר הזה כדי שנוכל לזהות מה מתוכו באמת מחובר לעצם הווייתנו.

3. מי הקהל שלי?

הנטייה של הנפש שלנו להתמקד בנושאים מסוימים תלויה בין השאר גם בקהל השומעים שלנו. קהל צעיר יוציא מאיתנו אמירות שונות מאלו שנאמר לקהל מבוגר, קהל משפחתי שונה מקהל זר וקהל שמתמקצע בתחום העבודה שלנו שונה מקהל שבא מתחום אחר. כדי למצוא תשובות מגוונות, עלינו לדמיין את עצמנו עונים לאנשים שונים, ואפילו הפוכים, על אותה שאלה בדיוק.

אלו שלושה צירים מרכזיים של פתיחת אקורדיון, ואפשר להוסיף להם עוד כיד הדמיון הטובה - כל מה שירחיב את טווח התשובות שלנו. לאחר שפתחנו מגוון אפשרויות בכל אחד מן המעגלים עלינו לנוע בכיוון הנגדי - לצמצם את המבט ולבחור את הנקודות המשמעותיות ביותר.

בשלב הזה נוכל לפעמים לשים לב שתכונה אחת או תחום אחד נמצאים אצלנו ביותר ממעגל אחד - הגיוני שיש תחום שהוא גם זמין וגם מענג

ולא ניתן לה להתפרש. התשובה שנמצא תהיה משמעותית יותר ככל שנרחיב את המסגרות, נראה כיווני חשיבה שונים וניצור מעין "סיעור מוחות" עצמי, ורק אחר כך נדלה מתוך כל העושר את החלקים המשובחים ביותר. אין כמעט סיכוי שנגיע לחלקים החשובים בלי שנפתח כל מיני כיוונים, מכיוון שהנטייה הטבעית שלנו הולכת את הבנאלי והברור מאליו ומתקשה לעבור אותו. הפיזור נותן לנו הזדמנות להגיע למקום מאיר ומפתיע בתוכנו.



פיזור והתמקדות

הפתיחה של כל נושא נעשית בטכניקת ה"אקורדיון" שדיברנו עליה כשעסקנו ב"מתנות": האקורדיון הוא אפשרות לפתוח נושא ולאחר מכן לסגור אותו - להתפור ולהתמקד. נזכיר כאן את הצירים השונים של הפתיחה והסגירה:

1. בין אדם לחברו - בין אדם למקום.

עבודת ה' בתחום שבין אדם לחברו שונה מאוד מן העבודה שבין אדם למקום. אלו שתי נקודות מבט שונות של תועלת שאנחנו מביאים לעולם, ואף על פי שגם התחום שבין אדם לחברו הוא מצווה אלוקית, הוא נמדד בנפש באמות מידה אחרות. גם הזמינות שלהן שונה, וגם העונג שהן מביאות איתן הוא עונג מסוג אחר לגמרי. פתיחת הציר הזה מאפשרת לנו לחשוב גם על התחום שאינו עולה ראשון במוחנו, ולהיות מופתעים

עליון
בחושי הספרים
מליוניים הנמכה

רוצה להיפתח לאור שמאיר כשאת מדליקה נרות שבת?
להתחבר לעומק של הפרשת חלה?
להבין את המשמעות הרוחנית של תהליך ההיטהרות על כל שלביו?

טללי אורה האישה ומצוותיה

על אורה של האישה ועבודת ה' הייחודית לה,
לאור התבוננות בשלוש מצוותיה -
נר שבת, הפרשת חלה וטהרת המשפחה

מאת הרב ראובן ששון

לא רק לנשים!

הספר כולל ביאורים עמוקים על השבת, על עבודת ה', ועל שלבי הגלות והגאולה, הנלמדים משלבי הנידה וטהרתה

חדש!
מסדת טללי חיים





על נסיון ועל נפלאותיך

מתוך "הנרות הללו"

את הנרות מדליקים בלילה, "משתשקע החמה". היום מסמל את הנהגת הטבע, מצב שבו "עולם כמנהגו נוהג", ואילו הלילה מסמל את הניסים שהם למעלה מהטבע ומהעולם, ולכן הלילה מסוגל יותר לניסים. את נרות החנוכה לזכר הניסים מדליקים בלילה דווקא.

(המהר"ל מפראג)

הלאה והלאה, גם בשעות הלילה, אוכל להקדים ולהגיע לכאן יום אחד לפני המתוכנן. החלטתי אפוא להסתכן ולהמשיך במסעי, גם בלילה. "זו הייתה טעות גדולה", קטע רבי ברוך את דברי החסיד. "אסור לאדם לסכן עצמו בצורה כזו".

"אכן, רבי, עד מהרה נאלצתי להכיר בעצמי בטעותי החמורה. כאשר עברתי בסמוך לקטע מסויים ביער, שהיה אפל וסבוכך במיוחד, שמעתי לפתע אורושה מזורה. עוד בטרם קלטתי מה מתרחש, תפסו בי שתי ידיים חזקות, הפילו אותי מהעגלה וערכו בחפזי חיפוש מדויק. לתדהמתי התברר לי כי נפלתי קרבן לכנופיית שודדי דרכים, שחשבו כי סוחר עשיר הנני וכי בכיסי ארנק שמן במיוחד.

"משלא מצאו ברשותי את האוצרות שקיוו למצוא, דחפו והיכו אותי ולבסוף החליטו לקחתני אל ראש הכנופיה שלהם, שיצליח - כך קיוו - לחלוץ ממני את 'סודותי' ולאחר את 'רכושי' המוטמן.

"שני שודדים התיישבו לידי בעגלה בעוד חברם נוטל בידי את המושכות. הם נסעו זמן רב ובסופו של דבר נעצרה העגלה במקום כלשהו, שהיה מוסתר בסבך העצים וכפי הנראה שימש מקום מסתור לכנופיה.

"הורידו אותי מהעגלה והעמידוני לפני מנהיגם שנראה פרא-אדם אמיתי. הוא חקר אותי על אודות ה'עסק' הדחוף שגרם לי להסתכן בנסיעה לילית ליד היער. בעיקר, כמובן, דרש ראש הכנופיה לדעת היכן מחזיק הנני את כספי.

"סיפרתי לו לאן מועדות פני, אך הוא סירב להאמין כי זה כל מה שעומד מאחורי נסיעתי הבהולה באישון לילה, סמוך ליער, בקור המקפיא. שוב ושוב ניסיתי לשכנעו כי אמת בפי, אך לשווא. לבסוף הטילוני השודדים לבקתה נטושה, קשרו את ידי ורגליי ועזבוני לאנחות. למותר לציין כי את ליבי מילאה חרטה עמוקה על הצעד הפזיז שעשיתי.

"שהייתי בבקתה במשך כל הלילה וכן ביום שלאחר מכן. נראה כי מרוב חולשה נרדמתי. השמש כבר עמדה לשקוע, כאשר ראש הכנופיה נכנס פנימה והעיר אותי בגסות. שוב ניסה לחקור אותי ושוב חזרתי על דבריי הראשונים. ניסיתי לתאר באוזניו, ברגש ובצבעוניות, את חג החנוכה במחיצת רבנו. וכדי שגם מוחו הגס והמגושם יקלוט משהו מתוכן דבריי, סיפרתי לו כמה סיפורים על גדולת הצדיק.

"כאשר סיימתי לדבר הבחנתי כי האיש שקוע בהרהורים. בחלוף מספר שניות התנער ממחשבותיו, הביט היישר לתוך עיניי ואמר: 'תכף נדע אם הסיפור שלך נכון ואם אכן כה גדול וצדיק הוא רבך. אתה בוודאי יודע כי היער הזה שורץ סכנות מכל הסוגים. אפילו האנשים שלי חוששים לעבור בו לבד והם מקפידים לעשות זאת בצמדים. יש כאן זאבים רעבים ושאר חיות טרף. אנחנו נחזיר לך את שלקחנו ממך ולאחר מכן נשחרר אותך. יש לך סיכויים שווים להיטרף על-ידי החיות או ליפול לאחד הבורות ולמצוא בו את מותך. לעומת זאת הסיכוי כי תצא מכן חי ושלם, קלוש ביותר. האם אתה מוכן לנסות את מזלך?'

"דבריו הבהילוני כהוגן, אולם החלטתי לשים את מבטחי בקב"ה שהוא רחום וחנון. הישרתי מבט אל ראש הכנופיה והבעתי את בטחוני כי בעזרת ה' אצא מהיער - בשלום.

"האיש נתן בי שוב את עיניו הבורעות והבחונות. כעבור רגע אמר: 'זהיה אם תגיע בשלום לפרברי עירו של רבך, זרוק את הממחטה שלך לתוך התעלה שמאחורי תמרוך הדרכים העומד שם. אנשיי יהיו שם כדי למצוא אותה ולהביאה אליי. אם אכן יביאו אותה, זה יהיה לי האות כי הצלחת לצאת מהיער בשלום. במקרה כזה הריני מתחייב לפרק את הכנופיה שלי ולהטיב את דרכיי'. כך, באלו המילים.

"מצד אחד, שמחה רבה מלאה את לבי על ההזדמנות שנפלה בחלקי לקדש שם שמים. מצד שני, פחד גדול מפני המצפה לי אפף אותי. בפועל, לא הייתה לי ברירה אלא להשליך את היבי על הקב"ה ולצפות לחסידיו. עליתי על העגלה שהוחזרה לי ועזבתי את מקום מחבואם של השודדים.

"הלילה היה חשוך ומכל עבר נשמעו יללות זאבים המשחרים לטרף. אם בכך לא די, הסוס שמשך בעגלתי עצר לפתע מלכת, הואיל ולא היה יכול לראות שום שכל ביער הסבוכ. חרדה הציפה אותי. ניסיתי לסלק אותה בעזרת מחשבות של אמונה וביטחון בקב"ה. מול עיני רוחי צפה ועלתה דמות רבנו. שיוועתי לנס.

"לפתע אירע דבר שברגע הראשון הייתי משוכנע כי אינו אלא תעתוע הדמיון. אבל הוא היה אמיתי לגמרי...

"לפני העגלה הופיעה פתאום שלהבת קטנה, דקיקה. השלהבת החלה לנוע קדימה והסוס כמו הופנט על-ידיה, פסע בעקבותיה. כך עברנו לאט ובבטחה את קטעי היער המסוכנים ביותר.

"קולותיהן של חיות הטרף הוסיפו להישמע ברקע, אך אנו הוספנו להתקדם בעקבות השלהבת הקטנה. כאילו שביל נפתח במעבה היער, במיוחד לכבודנו. כל אותו הזמן מלמלו שפתיי ללא הרף פרקי תהילים. כעבור שעות מספר מצאתי עצמי מחוץ ליער.

"בהגיעי אל התמרוך שהזכיר ראש השודדים ואשר סימן לי כי הגעתי לפאתי היער, השלכתי אל התעלה הסמוכה את הממחטה שלי, כדי לסמן לו שאכן הגעתי למחוז חפצי בשלום. מי ייתן וגם השודד יעמוד בדיבורו ויחזור למוטב".

החסיד סיים את סיפורו המרטיט וכל העיניים הופנו שוב אל השלהבת הקטנה של נר החנוכה שעמדה לדעוך, לאחר שסיימה את תפקידה.

היה זה ליל חורף סוער, כאשר הצדיק רבי ברוך ממז'יבוץ הדליק את הנר הראשון במנורת החנוכה שלו. בהתרגשות רבה האזינו החסידים שנאספו סביבו לברכות שבירך ובעיניים מצועפות הביטו בשלהבת הקטנה שהדליק.

אולם אך סיים הצדיק את אמירת "הנרות הללו", החלה השלהבת לרצד בעצבות. לפתע קטנה השלהבת עד שנראה היה כי נעלמה כליל. החסידים הביטו במחזה משתאים, ממתנינים לראות כיצד יגיב רבם. הצדיק עמד על מקומו ללא נייע, שקוע בשרעפיו, והביט נכחו משל חיפש אף הוא את הסיבה לתופעה.

כעבור דקות מספר של המתנה מתוחה, אורו פניו של רבי ברוך. הוא החל לשיר "מעוז צור" והחסידים הצטרפו אליו בשירה נלהבת. "הבה נשב ליד השולחן ונחוג את חג החנוכה כמו שצריך", אמר לחסידים בסיום השירה.

הצדיק וחסידיו הסבו אל השולחן הארוך, בעוד המחשבה על השלהבת הנעלמת מוסיפה לטרוד את נפשם. "התאזרו בסבלנות", אמר פתאום רבי ברוך שכמו קרא את מחשבות חסידיו. "הריני משוכנע כי לא יחלוף זמן רב וכל הקרשיות ייפתרו..."

שרו החסידים שירי חנוכה, האזינו לחידושי התורה העמוקים שנשא רבם וחגגו לילה ראשון של חנוכה, בשמחה והתלהבות, כפי שהיו נחוגים כל המועדים בחצרו של רבי ברוך.

הייתה זו שעת חצות כאשר אחד החסידים, שישב בסמוך לחלון, קרא לפתע: "רבי, רבי! נר החנוכה חזר!"

הנוכחים קמו על רגליהם והביטו בפליאה באור הקטנטן שריצד שוב במקומו, במלוא גודלו וזוהרו. למראה השלהבת המקפצת, האירו גם פניו של רבי ברוך באור יקרות. "הבה נמתין עוד כמה דקות", אמר הצדיק לחסידים כממתין סוד.

כעבור רגעים מספר נשמע קול רעש מתקרב של עגלה רתומה לסוס. שאונה נדם כאשר נעצרה ליד ביתו של רבי ברוך. עד מהרה נפתחה הדלת ואחד החסידים הקרובים והמסורים ביותר של רבי ברוך, שהתגורר בעיירה קטנה למרגלות ההרים, נכנס פנימה.

בגדיו היו פרוצים ופניו העידו כי חוויה קשה עברה עליו. אף-על-פי-כן עיניו של החסיד זהרו וכלו-כולו אמר אושר ושלווה שעה שהתכופף כדי לנשק את ידו המושטת של רבי ברוך.

הצדיק לחץ את יד החסיד בברכת "שלום עליכם", וביקש ממנו להתפלל ערבית ולהצטרף אל השולחן לאחר שידליק נר ראשון של חנוכה.

כך אכן עשה החסיד. התפלל ערבית, הדליק נר ראשון והתיישב אצל השולחן. באותו רגע לחש רבי ברוך דבר-מה על אוזנו, ומיד לאחר מכן פתח החסיד בסיפורו, בעוד החסידים מטים אוזן:

"לפני ימים אחדים יצאתי לדרכי במטרה להגיע לכאן ולעשות את חג החנוכה במחיצת רבנו", פתח החסיד בסיפורו. "לפי חשבונאי אמור הייתי להגיע לכאן יום אחד לפני נר ראשון של חנוכה, כלומר אתמול. מזג האוויר בחוף קר וסוער, אבל המחשבה כי בקרוב אזכה להיות במחיצת רבנו מילאה את ליבי חום פנימי שסייע לי להתגבר על הקור והסערה.

"נראה כי היה עליי להתאכסן בפונדק דרכים לפחות לילה אחד ולהמתין עד שמזג האוויר ישתפר קמעה. אבל הייתי חסר סבלנות וכבר השתוקקתי להיות פה. חשבתי שאם אמשיך לנסוע

הקומה העליונה של יוצרי ההדמיות!



NG | מודי פוזנר

המסלול החדש והעדכני בבית פרוג הדמיות אדריכליות בתלת מימד

מדויק יותר כל הדרך מרישום לפרויקט שלם	נגיש יותר לא דורש רקע בעיצוב פנים
מתקדם יותר סקצ'אפ ויריי 3DMAX	ממוקד יותר נטו הדמיות אדריכליות!

מתגמל יותר
תחום "חם" וצומח בשוק

כל אדריכל, מעצב פנים ומשווק פרויקטים נעזר כיום בהדמיות בעבודה השוטפת - בואו להצטרף לנבחרת של יוצרי הדמיות ותוכלו ליצור פרויקטים מלאי השראה ומתגמלים במיוחד!

ההרשמה לקבוצות נשים וגברים בעיצומה



חדש! מוכרים לשנת שבתון!
בית פרוג 072-2201433 | www.prog-school.co.il
ירושלים: שטראוס 3 בני ברק: מגדלי שקל ז'בוטינסקי 168

עיצוב גרפי ותקשורת חזותית | עיצוב ובניית אתרים | פיתוח אתרים | עימוד מקצועי עריכת והפקת וידאו | צילום מקצועי | עיצוב פנים | תלת מימד ואנימציה | איור ממוחשב



הדסה סאסי | moransasi@gmail.com

בְּרוּן יַחַד פּוֹכְבֵי בִקֹר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹקִים

לפני

כמה שנים, קצת אחרי שבית הוריי שבו התגוררנו נשרף, מצאנו את עצמנו מחוסרי ארונות ובגדים. נדמה לי שזו הייתה התקופה היחידה בחיי שבה בכל פעם שאמרתי את המשפט "איך לי מה ללבוש", הרגשתי שזה מוצדק לחלוטין, אפילו אם זה נאמר שלוש או ארבע פעמים ביום. אספנו אז בגד לבגד, עם סדר עדיפויות ברור מאוד: קניות נעשות לפי סדר חשיבות - גרביים, מעיל, פיג'מה חמה. אבל כל מה שרציתי או באמת, היה סריג משובץ כוכבים כסופים שראיתי באחת החנויות. ערגתי אליו, חלמתי עליו אבל בשלב שבו סוף כל סוף היה תקציב לסריגים, הוא כבר מזמן אזל בכל הסניפים.

חודשים ביכיתי את הסריג המטופש ההוא. את התקווה והאור המרדוד ששלחו לי כוכביו, בתקופה שבה הרגיש לי כל כך חשוך. שנה אחר כך, קפצתי לגמרי במקרה לאיזו חנות עורפים. ממש בכניסה לחנות ובראש הערמה, נח לו, מי אם לא הסריג ההוא, על כל כוכביו הנוצצים ובדיוק במידה הנכונה. אל מול עיניהן המשתאות של המוכרות והקנות בחנות, אספתי אותו לחיקי בדמעות ובקריאות של "מזמור לתודה". כשבכל שנה בחנוכה נקראים לשתף בסיפורי 'פרסומי ניסא', אני מספרת על הנס הכאילו-מיותר שקרה לי, כשהבורא הטוב זימן לי את אותו הסריג וכוכביו. הנס שמזכיר לי איך ניצלנו משריפה והצלחנו לשקם את כל ההריסות, אבל גם איך הבורא מילא את כל הרצונות שלי, עד למאויים שעלולים להראות כה מיותרים.

הכל בחזקת סומין עד ש

חנוכה תמיד מגיע בתקופה של חושך. כשכבר קר בחוץ וסגרירי מאוד, ואנחנו זקוקים לניעור רציני מהשגרה המעייפת והארוכה. וכל מה שמצוות החג דורשת מאיתנו היא להדליק נר. ועוד אחד. ועוד אחד. ואז עוד כמה. ואת האור להעמיד בחלון, כלפי חוץ. לא רק להאיר לעצמנו אלא גם קצת לאחרים. ואין שום חכמה לחנוכה - לא וידוי, לא צום או בקשה לסלוח לאחרים, ואין דרישה שנעשה טובות לעני כמו בפורים, או שנקרא הגדה כמו בפסח. סך הכל להדליק נר, וזה מספיק.

זה לא שאין בחיי היום-יום שלנו אור, דווקא יש. אפילו הרבה מאוד ממנו. רק שהשגרה הזו, על היאוש והבידוד שבה, מקלה עלינו לשכוח. אז בכל יום, בהדלקת הנרות, מבקש מאיתנו הקדוש ברוך הוא להדליק נר נוסף. במקום להתמקד בחושך, בקנים הריקים, להתרגל להביט אל האור, למקד את המבט לכל מה שישנו. לשבת מולו, לא דקה ולא שתיים אלא חצי שעה. לא לבשל, לכבס, או "לנצל את הזמן", אלא פשוט לנחם ולהביט בו, להכיר בקיומו. לזמר לו, לאכול ולהתאחד מולו. וכל נר מוסיף על זה הראשון, מלבה בקרבך את הרצון להודות. וככל שעוברים הימים, והרצון לסופגניות יורד, הציפייה לריטואל הזה דווקא עולה. ואפילו שירת הבתים המתקדמים של ה"מעוז צור" הופכת להיות שמחה יותר ופחות מאולצת. וכך את מוצאת את עצמך מחכה לאותם רגעים שתשבי אל מול הטוב.

בימים ההם בזמן הזה

אבל מעל כל המבט המחודש, חנוכה הוא זמן של ניסים. כמאמר הקנון הידוע "בימים ההם בזמן הזה". זה הדיפולט שלו, לפי רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, ככה הוא בהגדרה. שהרי יש אינספור ניסים שנעשו לעם ישראל ולא הפכו אותם לחג, אבל דווקא את חנוכה החליטו להפוך ליום טוב שקבוע בלוח, מפני שבכל חנוכה מחדש בימים האלה ישנה הארה - "בזמן הזה" שגם עתה מתעורר הנס, כי הנס למעלה מן הזמן והטבע. עם כמה שזה רעיון מתוק ונהדר, היישום שלו לא פשוט בכלל, כי מה קורה כשנשים את מחכה לישועה מסוימת, ומחכה, ומחכה... מחכה. וכבר עשית את כל הסגולות האפשריות לחנוכה, האמנת ובכית וישבת מול הנרות, אבל זה עדיין לא קרה?

באחת מהדרשות של ה"שפת אמת" לחנוכה, הוא מדייק בגאונות ומסביר שבימים האלה יש אפקט של מראה - "בְּרוּן הַגֶּבֶר, אֲשֶׁר יִבְטַח בֵּהּ": כפי שאתה מאמין ובוטח שה' יעזור לך, ככה בדיוק יקרה - "וְהָיָה ה', מִבְּטַחוֹ", כל מה שצריך כדי לקבל את השפע, הוא להיות מוכנים אליו. בדיוק בגלל זה סיפור סריג הכוכבים מוכן לי תמיד בשליפה, כדי שלכשארגיש את אוזלת הידיים הזו, אוכל להזכיר בראש ובראשונה לעצמי ניסים שכבר קרו לי בעבר. כתזכורת, שגם אם היא לוקחת זמן ויורדות עליה דמעות, הישועה של הבורא מגיעה בסוף. מדויקת, אישית ומשגחת יותר מכל מה שיכולתי אי פעם לדמיין. הזמן הזה כל כך מסוגל, עכשיו רק נוותר לשכנע את עצמנו שזוהו השפיע עלינו בעבר, ה' עתיד להשפיע עלינו שוב לטובה, כדברי ה"שפת אמת": נְכֹן לְבוּ בְּטַח בֵּהּ סְמוּךְ, סופי תיבות "חנוכה", על ידי שיהיה בטחון - תבוא הישועה.

מה עושים דתיים-לאומיים בהלוויה של הרב שטיינמן?

הרב אברהם וסרמן

לכאורה אין זו שאלה. באופן טבעי ביותר יצאו תלמידי הישיבות הדתיות-לאומיות להלוויה, בהסעות מכל רחבי הארץ, עמדו בפקקים האדירים, והכיפות הסרוגות בלטו בנוכחותן המסיבית (בתוכן גם אנו בישיבת ההסדר רמת גן השוכנת בסמיכות לרחוב חזון איש). לא היה צורך בדרכון ועידוד, כיון שהטבעיות של כבוד התורה הכתיבה את המעשה המובן מאליו. כך נהג הציבור שלנו בהלוויות אחרות, כמו של הרב וואזנר ועוד. מורנו הרב צבי יהודה קוק זצ"ל היה מדגיש תמיד בפנינו את דברי הגמרא במסכת מגילה, שגדול כבוד התורה אף מלימוד תורה! ודרש מאתנו להקפיד על כך מאוד.

השאלה מתעוררת בעיקר לנוכח העובדה המצערת והמבישה, שבהלוויית גדולי התורה הקשורים למגור הדתי-לאומי אין כמעט השתתפות של המגור החרדי. כך היה בהלוויית הרב ישראלי, הרב ליכטנשטיין, ועוד. העולם החרדי אינו מוכן להכיר בגדלותם התורנית של מי שאינם מזוהים עם השקפת עולמו. לכן לעתים יטיחו בנו "אין לכם גדולים". אמירה שקרית ומבוזה. התופעה הדוקרת והמכאיבה מכולן, הייתה בהלווייתו של מורנו ראש ישיבת מרכז הרב והרב הראשי לישראל, ר' אברהם שפירא זצ"ל, שהחזון איש וגדולי תורה מהדור הקודם העריכו אותו מאוד, והדבר היה ידוע בעולם החרדי. הוא היה שייך למשפחות האצולה של וותיקי ירושלים, וידעו היטב את גדלו בתורה תפילה ומעשים טובים. אף על פי כן, אפילו כשעברנו בגאולה בדרך להר הזיתים, הרחובות התרוקנו מאדם, כאילו חוששים להביע את אבן וכבוד בסיסיים ביותר, שמא בהבעת כבוד אחרון לאדם ולתורתו יש אמירה אידיאולוגית.

ה'סרוגים' שהשתתפו היום בהלוויה, בתוכם רבנים רבים חשובים וכולטים, לא חושבים שיש בהשתתפות זו אמירה אידיאולוגית. לא משנים את דרכם, ואומרים הלל ביום העצמאות. אינם נוהגים גם במידת התנצחות וקנטרנות, בנוסח 'הם לא באים להלוויות של הגדולים שלנו, וגם אנו לא נבוא להלוויות שלהם'. ברוך השם שאנו רחוקים מהמדיה הרעה הזו.

הציבור ה'סרוג' ידע וידע להעריך גדלות תורנית ומשמעותה העצומה לדור כולו, גם למי שלא מכיר ולא יודע. צדיק מגן על הדור, כך אמרו חז"ל, וכך אנו יודעים ומאמינים.

בייחוד בלטו אצל הרב שטיינמן צניעותו, פשטותו, ריחוק מעניינים שבכבוד ויוקרה, ויחס אבהי וטוב לכל הנברא בצלם אלוקים. הוא לא קיבל 'סידור מלא' כדי לגדול בתורה. אדרבה, צניעותו, פשטותו ואורח חיים סגפני אפיינו אותו. ישנו סרטון ידוע בו הוא גוער במי שניסה למנוע קבלת ילד לתלמוד תורה ממשפחה שאינה 'בדיוק' לפי הקריטריון המחמיר שלו, ונוהף 'גאוה, גאוה'.

בכלל, טעות השתרשה בציבור, ולאחרונה גם במחוזותינו, כאילו התמיכה הכלכלית היא הערובה לגדול בתורה. סקירה קצרה של תולדות גדולי הדור שהוזכרו לעיל, של הזרם הדתי-לאומי והזרם החרדי, יוכיחו שלא זה הגורם. ודאי שיש לתמוך תמיכה יפה בלומדי תורה, ולהדר בכך כמה שאפשר, אך לא זה מה ש'מייצר' גדול בתורה.

אחד הנושאים שעלינו להתקדם בהם, וכמעט אפשר לומר, לחזור בתשובה, הוא דווקא כבוד התורה כלפי הגדולים בזרם הדתי-לאומי. אמנם 'תעשיית התארים' הנהוגה אצל החרדים, הפכה כבר למוגזמת, עד שכל תלמיד חכם בינוני מוגדר כבר "הרב הגאון", ונדרשו להוסיף "הגאון הגדול", או "האדיר" או שניהם יחד כשרוצים להפליג בשבחו של מי שבולט יותר. החברה החרדית עצמה מבקרת את התופעה, ואנו מתרחקים ממנה. אלא שמרוב התרחקות, אין די כבוד לגדולי התורה אצלנו, אשר ש"ס ופוסקים נושרים להם מחיקם, ויש גם שעולם הנסתר פתוח לפנייהם לרוחבו ולעמקו.

מעשה באחת הערים בארץ, שאחד ממוסדות הציונות הדתית ערך טקס חגיגי והוזמן הרב המקומי, תלמיד חכם שאינו נמנה על גדולי הדור דווקא. לאירוע הוזמן גם אחד מגדולי הדור של ה'מגור', גאון כפשוטו, שולט בש"ס ופוסקים, מרביץ תורה כרבים ומעמיד תלמידים הרבה. במודעה כתבו ליד שמו רק "הרב", וליד הרב המקומי נכתב "הרב הגאון"...

כך נמצאנו פוגעים בכבוד התורה של תלמידי חכמים חשובים, וחמור לא פחות - יוצרים תודעה פנימית כביכול רק לחרדים יש 'גדולים', ולנו אין. מה שאינו נכון, כפי שהזכרתי לעיל, וגורם לחלקנו רגשי-נחיתות שגויים.

ראוי הוא יום כזה בו עסקנו במצוות כבוד התורה, לעשות בו חשבון נפש פנים-מגזרי, כיצד - יחד עם השמירה שלא ליפול בפח תעשיית התארים - לתת את הכבוד הראוי לגדולי התורה שלנו.



צילום: אילן קובין

סיפורים על הרב אהרן לייב שטיינמן זצ"ל

מאת הרב דורון אגסי

כמה סיפורים שכל אחד מבטא מצידו דרך חיים שלימה של אדם שחיי את חיי התורה, המידות וההנהגה שלו במשך כמאה שנים של בגרות, שכן מגיל אחת עשרה או שתיים עשרה החל את לימודיו בישיבה הגדולה 'תורת חסד' בבריסק. וכבר נתחיל.

הילד!

סח לי בחור מישיבה בירושלים סיפור על אביו שלמד בצעירותו בישיבת פוניבז' לצעירים, שם הרב שטיינמן היה ראש ישיבה במשך יותר מארבעים שנה יחד עם ר' מיכל יהודה ליפקוביץ שנפטר לפני כשש שנים. מסתבר שאבי הבחור היה שוכב לא קטן, עד כי המשגיח בישיבה הרגיש שאיננו יכול יותר עם תעלולי הנער, ניגש לראש הישיבה הרב שטיינמן ואמר לו בהאי לישנא: "או אני או הילד הזה!" תשובת הרב הגיעה באופן מידי: "הילד!". המשגיח ההמום הפנים את המסר והנער נשאר וגדל לתפארת.

הרב שטיינמן לא הניח שיסלקו בחורים מהישיבה, גם כשהיה נראה שכלו כל הקיצים. סיפר לי אחד מראשי הישיבה הגדולה של פוניבז', שבזמן שהוא למד בישיבה כנער היו ארבעה בחורים שהחלו להתקלקל והיה אף חשש שיקלקלו אחרים. התחננו לרב לסלקם מהישיבה אך הרב לא הסכים בשום אופן. לאחר זמן מה, הבחורים התעשתו והקימו כולם בתים של תורה. הרב ראה בהוצאת ילד מבית הגידול של הישיבה פיקוח נפש של ממש.

החומרה ה"מיותרת"

היה מחמיר בפסח שלא לשתות מים מהברזים מחשש שחמץ שמעורב במים היכן שלא יהיה אינו בטל בפסח ככלשהו. פעם אחת אשתו לקחה בטעות מים מהברז וכאב לה מאוד שבאה תקלה על ידה לה ולרב. אמר לה הרב שזו חומרה גדולה, ומוזה זמן שרצה להפסיק לנהוג בה, ועל כן מעתה הגיע הזמן שלא ינהגו בכך יותר, וכך עשו מאותו יום. אחרי שנפטרה, חזר לחומרה המיותרת הזאת... לאחר שהדבר כבר לא ציער את אשתו.

כבר הסתדרתי

בשנת תש"ו, לצורך פרנסתו, עבד הרב שטיינמן כראש ישיבה בישיבה בכפר סבא. המצב הכלכלי היה מאוד קשה ולא היה כסף לשלם משכורות לר"מים. לפני חג הפסח הצליח מנהל הישיבה להשיג כסף עבור צוות הר"מים, אך כשהגיע לרב שטיינמן הוא סירב לקחת! הוא טען שאסור לקחת כסף עבור לימוד תורה, אלא שכבר בטלה. ואם כן, מכיוון שלמעשה הוא הסתדר, כבר אסור לו לקחת את הכסף על העבר.

מכירה את הרב

הפרישות שלו בכל התחומים הייתה יוצאת דופן. במשך עשרות שנים לא אכל לחם בימי חול ואף לא מזונות. כל הזמן היה בודק עם עצמו מה יאמר בעולם הבא על מה שהוא עושה כאן.

פעם, בבין הזמנים, כשנסע לאיזה מקום לכמה ימים, חברה של אשתו הציעה לה לנצל את ההזדמנות לסייד את הבית שהיה זקוק לכך. היא ענתה לה שהיא מכירה את הרב והוא לא ישמח מכך... את מדפי הספרים שהחזיקו עמודים היה קושר כשהחלו להתפרק, עד שכבר לא נותרה ברירה אלא להחליף את הספרייה.

בגיל תשעים וחמש סיפר שברוך ה' בכל חייו לא נתקל ב"משהו" גזל, מלבד פעמיים: האחת בשווייץ, כשלקח פרח של מישהו מאיזה מקום ולא הצליח לשלם אחר כך, ופעם השתמש בגלויה פעמיים.

אף פעם לא ביקש עבור ילדיו או משפחתו מאף אחד, למרות שהיה בפסגת הפירמידה.

בובה במיטה

כילד הגיע לישיבה הגדולה בגיל לא שגרתי, כבן אחת עשרה. הבחורים הגדולים לא אהבו את הרעיון שמביאים להם ילד לישיבה ושמו לו בובה

על המיטה. בבוקר, הבוכה נשארה במקום. התברר שהילד הזה נשאר ללמוד בבית המדרש יותר מכל האלטערע בחורים'. כעבור עשרות שנים הגיע אחד מהם לרב להתנצל על מעשה השוכבות. הרב טען שאיננו זוכר, אולם אמר שלפני שיצא לישיבה הוא הבטיח לאמו שישן בכל לילה לפחות שלוש וחצי שעות, כך שזה לא יתכן שלא הלך לישון. יתכן אמנם שנרדם על הסטנדר.

פעם בא אליו עשיר אחד וביקש עצה להיפטר מהגאוה שיש לו מרוב ממון. הרב שטיינמן העמיד אותו לפני ארון הספרים והחל לשאול אותו מסכת מסכת: "ברכות אתה יודע? שבת? וכו' וכו'". העשיר הודה שלא. אז שאל אותו הרב בפליאה: "אם כן, במה יש לך להתגאות...?".

היה מאופיין בדרישות הקיצוניות שלו מעצמו לעומת האופן המפוקח שבו בחן את הדברים עבור אחרים. אנשים היו מגיעים אליו עם חומרות או קנאויות שונות והיה מוריד אותם בכמה מילים מחודדות.

היה נקרא "צדיק" ו"פיקח גדול". סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. היה מברר עם אנשים את עניניהם, באמרו: "תחשוב טוב טוב למה אתה עושה את זה".

כל ההנהגה שלו הייתה של ויתור. לאורך כל הדרך הרב שטיינמן ויתר המון עבור השלום עם אחרים ופעל שלא לייצר מחלוקות, למרות שכמובן לא תמיד הצליח. ערך נסיעות עם האדמו"ר מגור לקהילות ישראל לגולה לצורך אחדות, והשתדל למסמס את הקרע מול חב"ד. הוא היה אומר ש"אף פעם לא ראה מישהו שוויתר והפסיד מזה".



לא יכלו לנחש

כולם אומרים שכאשר היו באים אליו אף פעם לא יכלו לנחש מה יאמר להם. היה מאוד מקורי. כשהיו אומרים בהלוויה של מישהו שימליץ יושר על הנותנים, זה היה מפריע לו. הרי האדם הזה מגיע כעת ליום הדין, עכשיו הוא מפחד מדין האמת שרואה, ואומרים עליו שיהיה מליץ יושר?

הרב אברהם צבי טויב סיפר, שפעם אחת הם למדו שכתוב בגמרא על שיעור הטומאה של מי שבא לבית המנוגע, שהוא כשיעור אכילת פת כשהוא מיסב ואוכל בלפתן, שזה מהר יותר מאשר ללא ליפתן. הרב לא הבין מה עניין הלפתן לכאן, ואמר: "כנראה זה עושה את הפת יותר לחה, ולכן זה נאכל בקלות". אמרו לו שזה פשוט טעים יותר, והרב הסתכל עליהם בפליאה: "מה טעים?" הוא לא יכל לקבל את ההנחה שהגמרא תדבר על אוכל טעים.

לקחו איזה קרש

הרב סיפר שפעם אחת, כשחזר מחו"ל, באו לומר לו שזיכה את הרבים, ובעיקר במקומות שאין שם גדולי תורה, והוסיפו וסיפרו על מישהו שכשהיה ילד קט ואביו הביא אותו לראות את החפץ חיים, זה חיזק אותו לכל החיים. הרב לא קיבל את המשואה ואמר שאין זה בר השואה; שם הילד ראה את החפץ חיים, אבל כאן "לקחו איזה קרש ואמרו עליו שהוא גדול הרור, מה אתה משווה?...".

1

מאת: נתנאל ובת־אל אפשטיין

אל מחוץ לקדושה

ספּוּרֵי צְדִיקִים

רבי שניאור זלמן מלאדי, בעל התניא

עֵרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים



שבועים מזדגזגות

התורה שלך

שבועים שפחות בשהתיצב לפני פרעה התחיל לעלות מזדגזג אחר מזדגזג, ובכל מזדגזג דבר בשפה אחרת. הוא הגיע למזדגזג השבועים והתחיל לדבר בשפת הפדוש.

פרעה נבהל. הוא לא הכיר את השפה הזאת. "עשה לי טובה", לחש ליוסף, "אל תגלה שאמרה יודע שפחות יותר ממני".

"אני נשבע לך שלא אגלה", הבטיח לו יוסף. כך ראו הכל את חכמתו הגדולה של יוסף והוא נתמנה למשנה למלך.

(על פי הברייתא בפרשת פטח. תלמוד בבלי מסכת סוטה, דף ל"ב, ספר השר פרשת מטות)

"הביאו אותו אליי", צוה פרעה. מיד הוציאו את יוסף מבית הכלא, ספרו אותו והלבישו אותו בגדים מכבדים. דמותו של יוסף הרשימה מאוד את פרעה. הפתרון שיוסף נתן - על שבע שנות השבע שאחריהן יבואו שבע שנות רעב - מצא חן בעיני פרעה.

גם העצה שיוסף יעץ, לאגד מזון בשבע שנות השבע בעבור שבע שנות הרעב, עוררה התפעלות בלבו של פרעה. הוא החליט למנות את יוסף למשנה למלך.

אמר לו עבדיו: "אבל יש אצלנו חק ששולטי הפדינה צריך לדעת שבועים שפוחו". ואכן, פרעה ידע לדבר שבועים שפוח, ובכפא הסלכות שלו היו שבועים מדגות. מי שיידע לדבר שפה אחת, היה עומד על המדגה הראשונה. מי שיידע לדבר חמש שפוח, היה עומד על המדגה התמישית. ורק פרעה לבדו ידע לדבר שבועים שפוח.

בלילה בא המלאך גבריאל ולמד את יוסף

פרעה התהלך עצבני. החלומות שתלם הטרידו אותו מאוד. מה הן שבע שפוח הרזות שבולעות את שבע הפרוח השמנות? ומה הן שבע השבולים השדופות והרפוח שבולעות את שבע השבולים השמנות והפלאות?

"מי יכול לפתור לי את החלום?", קרא פרעה. "אני יכולו", קרא אליו אחד מתבכיו. "שבע בנות תוליד ושבע בנות ימותו לך".

"שטויותו", אמר פרעה, ונעשה עצבני עוד יותר. "לי יש פתרון", אמר חכם שגו. "שבועה מחוזות תכבש ושבועה מחוזות ימדוד בך".

"לאו", קסע פרעה בגגלו בכעס. "זה לא הפתרון הנכון". "יש לי רעיון", קרא שר המשקים. "בשהייתי בלוא בבית הספר היה איתנו בחור צעיר, שפא מארץ העברים, יוסף שמו, והוא פתר לי ולשר האופים את החלומות שלנו, ובדיעם כפי שאמר - כך הורה".



באנו חושך לגרש!

חנוכה במרכז מורשת גוש קטיף בניצן

מרכז המבקרים פתוח בכל ימי החנוכה
מ- 10:00 עד 16:00
סיוורים במרכז המבקרים
וסרטים לילדים

הפנינג משפחתי



בימי ראשון ושני כ"ט - ל' כסלו, 17-18/12
סיוורים מודרכים במרכז המבקרים (כל שעה עגולה)
הצגה לילדים "חנוכיית הפצמ"רים" (10:00-12:00-14:00)
סרטים לילדים, יצירה, הכנת פיתות ולביבות.

סיוורים מודרכים



בשיתוף קק"ל: מאירים את מישור החוף
יציאה ממרכז המבקרים ברכבים פרטיים:
המרכז למורשת קטיף, אתר הקרב על ניצנים,
שמורת החולות, ההתיישבות החדשה בניצן ובבאר-גנים.



אנוכה שאג! עלות בימי הפסטיבל: 20 ₪ מגיל 3

מרכז המבקרים בניצן

תד. 19 ניצן 2 | מיקוד 7928800 | 077-4320515
ימים א'-ה 09:00-16:00 | יום ו' - בתיאום מראש
להזמנות: 077-4324101 info@merkazkatif.co.il
מרכז קטיף | www.mkatif.org



**"...בכל לבנד ובכל
נפשך ובכל מאדך..."**

במלאות 9 שנים לנפילתו של בנו
רס"ן **דגן משה ורטמן** הי"ד
תלמיד ישיבת הר המור

תקיים האזכרה
ביום חמישי י' בטבת תשע"ח (28.12.2018)
בשעה: 16:00 (התכנסות בשעה: 15:45)
בחלקת הקבר בהר הרצל
ירושלים עיר קדשנו טובב"א

לאחר האזכרה -

17:00 התכנסות באולם בית ההארכה - רח' הפסגה 8 בית וגן.
17:10 תפילת ערבית וכיבוד לסיום הצום.

20:00 - 17:45

"יחיו דגן..."
(הושע יד, ח)
ערב התעוררות וצמיחה בנתיב דגן הי"ד
בנושא:
החיים הפנימיים בעבודת ה' | יסוד החיים כולם
(דרך דגן הי"ד)

דוברים:

- מפקדים וחברים על דגן הי"ד
- הרב מרדכי שטרנברג ראש ישיבת "הר-המור".
- הרב אלי בזק ר"מ בישיבות מצפה רמון ו"הר-המור".
- פרופ' אלי ורטמן אביו של דגן הי"ד
- הכלים המוחיים לחיי פנימיות בעבודת ה'

בבניין ירושלים ננוחם
משפחת ורטמן

רגע לפני ההתרסקות



הרב עדין אבן ישראל (שטיינדלץ)



לפני שהכרס תגדל, הכבוד
יכביד ותאי המוח יתחילו
להיסתם, כדאי שנספיק
לעשות כמה דברים <
**המשפיע הסתכל על בחור
הישיבה, וביקש שרק לא
יתחתן עם גויה**> בחנוכה
גילינו שלא משנה כמה
ניפול, בכוחנו לנסוק שוב
לגבהים

ההיסטוריונים כותבים שהחשמונאים והתומכים שלהם היו מיעוט, ואילו רוב עם ישראל היו מתייוונים יותר ופחות. המתייוונים נהגו כמו כל העמים שהיו מסביב - הפלישתים, העמונים והמואבים - כולם התבוללו ונעשו מין בליל של עמים, שמדברים סוג של יוונית.

היוונים הפעילו לחץ על העמים שכבשו, לא לחץ עקרוני, אלא לחץ תרבותי, והחשש היה שהוא ימסמס גם את עם ישראל. החשמונאים - החלק הקטן שלא התמסס ולא רצה להתמסס - הרימו את הראש ואמרו: "אנחנו לא מעוניינים בכך! אנחנו רוצים להישאר מי שאנחנו". בסופו של דבר, בזכות החשמונאים שניצחו אז - אנחנו חיים עד היום הזה. אילו היה קורה להיפך - יכול להיות שלא היה נשאר שריד ופליט מכולנו.

את החגיגה בחנוכה, אנו עושים על נס הניצחון במלחמה ועל נס פך השמן. **מצד ההלכה, לא היה צריך את נס פך השמן - היה אפשר להשתמש בשמן טמא, זה היה בסדר גמור וכשר לכל הדעות.** להלכה, בשעה שכל הקהל כולו טמאים אפשר לעשות את כל עבודת המקדש בטומאה. אולם, כשבאו החשמונאים לחנוך את המקדש מחדש הם התעקשו להדליק בשמן טהור דווקא. המטרה שלהם הייתה לחדש את הנקודה היהודית הטהורה, לכן הם רצו להדליק בקדושה.

היוונים רצו "להשכיחם תורתך" והם לא הצליחו לכבות את נר ישראל. לכן אנחנו מדליקים נרות, בשביל לומר: אנחנו ממשיכים להחזיק ביהדותנו, ונמשיך ונחזיק הלאה. אנחנו מדליקים חנוכייה בחוץ, עושים 'פרסומי ניסא' ומפיעים ברכים את האור של חנוכה.

חנוכה היא המצווה היחידה שבה כל ישראל נוהגים כמהדרין מן המהדרין. מצד הדין היה מספיק להדליק נר אחד בלבד כל לילה, אולם המנהג הרווח בישראל הוא להדליק שמונה נרות, כמהדרין מן המהדרין. כיום, שיש לישראל קצת יותר רווחה, בהרבה בתים **כך אחד מבני הבית מדליק את החנוכייה שלו - שזה מהדרין מן המהדרין מן המהדרין, יותר ממה שכתוב בגמרא ובשולחן ערוך.** למה אנו עושים את כל ההידורים הללו? כאמור, כל העניין של פך השמן היה עניין של מהדרין, מצד הדין לא היה צריך לחפש פך שמן טהור, היה אפשר לקחת פך שמן כלשהו ולהדליק בו את המנורה. אבל החשמונאים רצו שיהיה שמן טהור - כיוון שמדובר על דבר שבמחווה, על שמירת הנקודה היהודית. מאותה סיבה מנהג ישראל הוא כמהדרין, להזכיר קודם כל לעצמנו שאנחנו ממשיכים להחזיק ביהדותנו, שהנר ימשיך לדלוך.

מסופר על צדיק שראה חייט שמתקן בגדים בשעה מאוחרת בלילה, והוא שאל אותו מדוע אינו הולך לישון. החייט ענה לו: "כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן". הצדיק אמר שדבריו של החייט היו מוסר השכל בשבילו לכל חיינו. זה העניין שצריך ללמוד מחנוכה, כשהנר דולק אפשר לתקן - היום, מחר או מחרתיים. מאי חנוכה? על איזה נס קבעו? קבעו אותה על הנס שהנר נשאר דולק - שנשאר אור קדוש, וצריך לדאוג לאור הקדוש, לשמור את הנר שלא יכבה. אני אומר לכולכם, גם אלה שלא נראה להם העניין הזה, כשהנר דולק אפשר לתקן, וגם אם מישו קלקל אפשר לתקן. **אני לא יודע מה יקרה איתכם בעוד עשר שנים;** תלכו באשר תלכו, אבל כל זמן שאתם יכולים, תדאגו שהנר לא יכבה. תשמרו את הנר האחד שימשיך לדלוך, בכל עת ובכל מקום.

המשפיע שהייתי אצלו בישיבה, היה יהודי שבאמת הביין בבני אדם. בפעם הראשונה שפגשתי אותו הוא אמר לי: "אני פרופסור זקן של נשמות" וכך הוא באמת היה. אחד מבחורי הישיבה עלה עם משפחתו מרוסיה לארץ והגיע ללמוד בישיבה. הוא היה בחור ישיבה עם זקן קטן ופאות, כיאה וכיאות. כעבור זמן המשפחה החליטה שהם רוצים לעזוב לאוסטרליה, אז הוא בא להיפרד מרבניו ובכללם מהמשפיע. המשפיע הסתכל עליו ואמר לו: "אני מכיר אותך ויודע מה יקרה לך; אתה תיסע לשם, ובסוף לא יישאר שום דבר מהיהדות שלך; אני רק מבקש ממך דבר אחד - אל תתחנן עם גויה". **אתם צריכים להבין, הוא היה בחור ישיבה, זה בכנף לא ענה על דעתו. אז הבחור חשב לעצמו, 'על מה הוא מדבר בכלל?'** הבחור הגיע לאוסטרליה, וכאשר שיער המשפיע כך היה: לאט לאט, שנה אחרי שנה הוא התדרדר

ביהדותו. בסוף הוא נעשה דומה לרוב הבחורים האוסטרליים, ואז הוא מצא לו איזו בחורה והסתובב איתה. פתאום עלה בדעתו שבחורה הזאת שהוא חושב להתחנן איתה היא גויה, והדבר גרם לו לעזוזה עמוק. באותו רגע - הוא לא רק עזב את הגויה - אלא עזב את דרכו וחזר בתשובה שלמה. **את הסיפור הזה סיפרו לי פעם אחת בשבת לפני התפילה, ובאמצע התפילה ניגש אליי** מי שסיפר לי את הסיפור, טפח לי על השכם ואמר לי: "תסתכל, הנה היהודי שסיפרתי עליו", הוא בדיוק הגיע באותה שבת לבית הכנסת. אני מקווה שזה לא שייך אליכם מה שאני מדבר, אבל אין לדעת מה קורה עם בני אדם.

למדתי היום קטע קטן בספר: יש בחינת 'כתר' בנפש ישראל והיא לעולם לא יכולה להיות רעה, מפני שנפש ישראל קשורה בשורשה בקדוש ברוך הוא - בכתר העליון, שם לא יכול להיות רע. פגמים יכולים להיות רק למטה מזה. **תפגשו יהודים שלא יודעים, ותנסו להסביר להם שגם אצלם האור הזה לא כבה עד הסוף,** שהנר הזה לעולם לא יכבה בנשמה. לפעמים צריך להגיד להם - בשפה זו או אחרת - למה לחכות לרגע לפני המוות כדי להגיד "שמע ישראל", אפשר להגיד "שמע ישראל" עוד בחיים. לדעתי, יותר טוב שאדם אומר "שמע ישראל" מתוך רצון טוב ולא בזמן שהוא הולך למוות; הוא חושב שזה יעזור לו לא להיכנס לגיהנום, אבל יותר טוב שיגיד את זה בעולם הזה כדי שזה יעזור לו להיכנס לגן עדן.

אחד הצדיקים מבית אבי כתב על כך לפני שנים רבות. הוא דרש את הפסוק: "איך אעלה אל אבי והנער איננו איתי". בשעה שאדם הולך לעשות תשובה - איך ישוב לאביו שבשמים אם גיל הנערות שלו איננו איתו. זאת אמירה שנכונה גם היום - אפשר להגיד את זה לאנשים, ואדם יכול להגיד את זה לעצמו גם כן - צריך לשמור את ימי הנערות גם בימינו אנו.

דברים שאדם יכול לעשות כשהוא צעיר, נעשים קשים יותר לאחר זמן. בזמן שאדם צעיר - אין לו כמעט שום עונ, הראש שלו פנוי ופתוח ועדיין לא התחילו להיסתם אצלו תאים במוח - זאת הזדמנות ללמוד, לעשות משהו משמעותי ולבנות עולם. בהמשך החיים, אפשר להמשיך את מה שהתחלנו בצעירותנו.

אסור נדחות את שאפשר לעשות עכשיו. כמו שרוב אמר בגמרא: "העולם הזה דומה לחתונה - חטוף ואכול, חטוף ושתה"; בחתונה, יש מנות לאכול - תחטוף ותאכל, אם תחכה עד שכל האורחים יסיימו לאכול בשקט, לא יישאר לך שום דבר. אותו דבר עם החיים - חטוף ואכול כמה שיותר. כל שאר הדברים הטובים והרעים אפשר לעשות מאוחר יותר, **מי שרוצה להיות יהודי מכריס ומכובד בעיני עצמו, יכונן נדחות את זה בינתיים.** כשאפשר לחטוף, זה לא הזמן לשבת ולא לעשות שום דבר.

חז"ל אמרו: אפילו שכל המועדים כולם בטלים - חנוכה ופורים אינם בטלים לעולם. השאלה היא, למה חנוכה לא יתבטל לעולם? פורים, מילא, יש עליו ספר בתנ"ך, אבל חנוכה - כולו מדברי סופרים, אין שמץ של דבר שכתוב עליו במקרא. העניין של חנוכה - זה החג שבו הוכחנו שאף על פי שאנחנו יכולים לרדת למטה מטה - אז לא עד הסוף, וכשאנחנו מגיעים קרוב לסוף, אנחנו שוב חוזרים ועולים. על הנס הזה קבעו את החג ועליו אמרו שהחג הזה לא יתבטל לעולם.

חג החנוכה זה חג שאנחנו עשינו. בחגים אחרים, הקדוש ברוך הוא הוא בקע לנו את הים - לא אנחנו; הקדוש ברוך הוא הוציא אותנו ממצרים - לא אנחנו; הקדוש ברוך הוא נתן לנו את התורה. בחנוכה, אנחנו החלטנו שאנחנו רוצים, החלטנו שלא ניכנע. על זה אנחנו חוגגים חנוכה ומדליקים נרות, כיום, בזמן הזה.

שיהיה חנוכה שמח, ושהנר יבער בפנים.

בשיתוף תלמידי ישיבת תקוע





מה צריך ללמוד
מההיסטוריה של עם
ישראל?

בכללות, אפשר ללמוד את אהבת ה' לאומה הישראלית, את בחירתו בהם לגלות את אורו על ידם, "עם זו יצרתי לי תהילתי יספור", בנתינת התורה למשה בסניי ובנתינת תורה שבעל פה לחכמי כל הדורות. ועוד אפשר ללמוד שכל היסוריהם הם תמצית הדאגה הענקית לקראת הגאולה השלמה והתיקון השלם.

האמונה שהעולם יכיר באחדות האלוהית ומתעתד לחשוף אותה בשלמות בגאולה העתידית מופיעה בעצם יסודו של העם הזה, בתורתו ובכל גלגוליו במהלך ההיסטוריה. ועל העיון וההתעמקות בפרטי ההיסטוריה הזאת אומר הכתוב "זכור ימות עולם, בינו שנות דור ודור. שאל אביך ויגדך, זקניך - ויאמרו לך".

איך אפשר לומר ש"שלוחי מצווה אינם ניזוקים"?


חשבונות מעיין אלו הם סבוכים ונסתרים מן העין יותר ממה שאנו נוהגים לחשוב. משה רבנו זכה לאמירה המופלאה "וראית את אחורי ופני לא יראו", ואמרו חז"ל שהוא שאל מדוע ישנו צדיק ורע לו, רשע וטוב לו. אין ספק כי אם לכל הרשעים היה רע ולכל הצדיקים היה טוב, הייתה ניטלת מאיתנו הבחירה החופשית מפני המחיר המוחשי שהיינו משלמים על בחירתנו הרעה. באותו אופן, הקדוש ברוך הוא אינו חפץ לגלגל נזק על שליחי מצווה ובוודאי אין כפיות טובה למעלה. אולם אם הדבר היה גלוי לעינינו, בחירתנו הייתה מתמעטת. ולכן אפשר שאדם יהיה שלוח מצווה אך יהיה ניזוק מפני חשבונות של עבר, או מפני ענייני חטא ועוון שהוא נושא עמו בשעה זו. איננו יודעים חשבונות שמיים לפרטיהם, אבל זאת ודאי יודעים: הקדוש ברוך הוא מנהל את עולמו כך ששלוחי מצווה אינם ניזוקים.

למדתי גמרא כמה שנים אבל אני לא אוהב את זה. יכול להיות שהתיקון שלי הוא ללמוד משהו אחר?

את המימרה הזו מן הגמרא, שהזכרנו פעמים רבות, אני מניח שגם אתה תאהב: "אין אדם לומד אלא במקום שלבו חפץ". אכן, השאלה במה אנו חפצים באמת אינה פשוטה. וכדי לא לטעות, כדאי להתייעץ עם רבנים מנוסים שגם מכירים אותך, ויכולים לאמוד יחד איתך את הלימודים המתאימים לך, אבל כאשר מסתבר שלאדם יש חלק אחר בתורה, הוא צריך להתרכז בו.

בין חכמי הגמרא מצאנו כאלה שעיקר כוחם היה באגדה ואחרים שהתמחו בתחומים מגוונים. ואף על פי שלכל אחד צריך להיות קשר עם הגמרא, מפני שזהו הבסיס של היהדות, בכל זאת כמות וצורת הקשר תלויים בכל אחד לפי כישורונותיו ונטיותיו. כאשר אדם בוחן את עצמו לשם שמיים ביושר ומוצא שחלקו נמצא בחלק מסוים של התורה, אות וסימן הוא שהקדוש ברוך הוא רוצה שהוא יתמסר אליו.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > עיצוב גרפי: אליעזר מרגליות < פרסום, תגובות, יצירת קשר והצטרפות למנוי הפצה: 052-4061065 > info@qarov.org • קרוב אליך



המרכז
האקדמי
לב
מנהיגות. ערכים. טכנולוגיה.

פתרת? חקומך איתנו!

פרטים בעמ' 5

$$\begin{matrix} \text{X} + \text{Y} & = & 1 \\ \text{X} \times \text{Y} & = & 3 \\ \text{X} \times \text{Z} & = & 1 \\ \text{X} & = & ? \end{matrix}$$

לא מחכים לכחלון



כרמי גת

נטו דירה משלכם!



חפשו
"כרמי גת באמונה"



באמונה
בונים אדם קביל



קהילת כרמי-גת
המחנות החדש-לאומי בכרמי-גת
עיצוב עשיר ומודרני
קיימבטל נכסים



תכלת
מספקים בנזיל נטו



מחיר
סופי

דירות 3 חד' - 840.000 ₪

יפתוח לתלי הצטרב